

Wrightsway Grass
Meadow Purple &
Sul.
PPS'

1916

361
4-76

1 MAR 2010

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԿՈՎԱԿԱՍԻ

ՀԱՅՈՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1915 թ.

XXXV-րդ ՏԱՐԻ

361
5-76

ԹԻՖԼԻՍ
Յապարան «ԵՊՈԽԱ» Մուգ. պետ. № 5.
1916

ՑԱՆԿ

1. Խորհրդի կազմը և նրա գործունեութիւնը 1915 թ.
 2. Դպրոցների ցուցակը
 3. Վախճանուած բարերարներ
 4. Նուէրների ցուցակը
 5. Ընկերութեան կենտրոնի անդամների ցուցակը
 6. Ընկերութեան ճիւղերը
 7. Ընդհանուր հաշիւը
 8. Որբանոցի հաշիւը
 9. Ճաշարանի հաշիւը
 10. Գրադարան-ընթերցարանի հաշիւը
 11. Հիւանդանոցի հաշիւը
 12. 1915 թուի նախահաշուի իրազործումը
 13. Հաշուեկշիռ
 14. Արժէթղթերի ցուցակը
 15. Վերաստուգիչ Յանձնաժողովի գեկուցումը
 16. Խորհրդի բացատրութիւնը այդ գեկուցման առթիւ
- 1   1   1

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

370
2424-56 ԿՈՎԱԿԱԳԻՐ

ՀԱՅՈՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

XXXV-րդ ՏԵՂ

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԽՈԲՀՅԴԻ ԿԵԶՄԼ ԵՒ ՆՔԱ ԳՈՐԾՈՒՆՔՈՒԹԻՒՆԸ 1915 թ.

Կ. Հ. Բ. ընկ. Խորհրդի կազմը 1915 թ. յունւարի 1-ին հետեալն էր՝ նախագահ Խորհրդի՝ Սամսոն Յարութիւնեան, փոխսխագահներ՝ իշխ. Մարիամ Թումանեան և բժ. Բուղդան Աղասրեան, Խորհրդի անդամներ՝ տիկին Հեղինէ Առատամեան, Ներս Աբէլեան, Իսահակ Յարութիւնեան, Սահակ Լիսիցեան, Սարգիս Ելքումեան, Մկրտիչ Քայանթարեան, Կարապետ Խալաթեան, Աւենս Պողոսեան և անդամ-քարտուղար՝ Յակով Շահնազարեանց ըաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ էին՝ Սարգիս Խարազեան, սքել Աւագեան, Զհանգիր Աթայեան, փոխ-անդամներ՝ Մկրտիչ Ղաքեան և Մելքոն Աֆրիկեան։ Տարուայ ընթացքում, ընդհանուր ուժում Խորհրդի նոր անդամներ ընտրուեցին (հեռացող պ. Ն. Եղանի և Ս. Մելքոնմեանի փոխարէն) Ա. Մելիք-Աղարեան և Ս. Շաղեան։ Փոխ-անդամներ՝ Բագրատ Միրիմանեան, Յովակիմ Չառլիաշեան, Բ. Մամուլեան, Մ. Խողբաշեան։ Նոր կազմը նախագահ ուղարկեց պ. Ս. Յարութիւնեանին, իսկ փոխ-նախագահներ՝ պ. պ. մ. Յ. Աղասարեանին և Ս. Մելիք-Աղարեանին, գանձապահ պ. Ս. Խարապեանին և քարտուղար պ. Յ. Շահնազարեանին։

Հաշուետարուայ ընթացքում Խորհուրդը ունեցել է 45 նիստ։ Խորհրդի անդամները յաճախել են։

1. Յարութիւնեան	.	.	35	անդամ
Բժ. Բ. Աղասարեան	.	.	40	»
իշխ. Մ. Թումանեան	.	.	21	»
Տիկ. Հ. Առատամեան	.	.	40	»
Ի. Յարութիւնեան	.	.	40	»
Յ. Շահնազարեան	.	.	40	»
Ա. Մելիք-Աղարեան (յունիսից)	.	.	19	»

	19 անդամ
Ա. Լիսիցեան . . .	34 »
Ա. Պողոսեան . . .	9 »
Մ. Քալանթարեան . . .	11 »
Ն. Աբէլեան (մինչև յունիս)	6 »
Կ. Խալաթեան . . .	1 »
Ս. Մելքոնմեան . . .	24 »
Ս. Խարազեան (յունիսից) . . .	»

1915 թւականին երբ համաշխարհային պատերազմի պատճառով մեր նորմալ կեանքը փոխւած էր և ամենքի ուշ ու միտքը կլանւած պատերազմից առաջացած աղէտներով, Կ. Հ. Բ. Ընկ. գործունէութիւնը աւելի հրատապ է ներկայանում:

Ընկերութեան Խորհուրդը իր գործունէութեան մեծագոյն մասը Հայկական Կենտրոնական Կոմիտէի հետ զուգընթացաբար գործադրում է հայ փախստականների մեծամեծ կարիքները հոգալու, որբերի թշուառ կացութիւնը ամոքելու և նրանց ֆիզիքական և մտաւոր սուսնդ հայթայթելու վրայ:

Սակայն Ընկ. Խորհուրդը չի մոռանում նաև իրեն յանձնւած միւս հիմնարկութիւններն ևս եռանդուն գործունէութեամբ առաջ տանելու: Հոգածութեան գլխաւոր առարկաներից մէկը եղել է ՊԵԿ-ըսցական խնդիրը: Ընկերութեան գլխաւոր նպատակներից մէկը լինելով նպաստել լուսաւարութեան տարածման հայերի մէջ զովլառում և օգնելու նրանց նիւթականապէս (յօդ. 1), Խորհուրդը պահեն հնարաւոր միջոցներ ձեռք է առնում հայ հասարակութեան տածած յոյսն արդարացնելու և, չնայած տափառապալից տարեցընին, աշխատում է բազմացնել դպրոցների թիւը՝ գանելով նորանոր աղբիւրներ և բարերարներ դպրոցական մեծաբանակ բիւդչէն ծածկելու համար:

Խորհրդի ձեռք առած արտակարգ միջոցների պատճառով դըպրոցական գործը չէ տուժել 1915 թւին բացառութեամբ այն շըրջանների դպրոցների, որոնք մօտ գտնւելով պատերազմական բեմին փակւել են կամ չեն վերաբացւել: Այդ շրջանների փակւած դպրոցների թիւը եղել է ընդամենը 10 հատ, սակայն Խորհուրդը այ դպրոցների նպաստները յատկացնելով ուրիշ նորաբաց դպրոցներին, չէ բաւականացել դրանով, այլ, ընդհակառակն, այդ տարեցընին դպրոցների թիւը աւելացրել է 14 ով:

Անցեալ 1914/15 ուս. տարում ընկերութեանս նպաստով պահառում էին 111 դպրոց, որոնց վրայ ծախսւած է 26060 ր. մինչդեռ 1915/16 թւին դպրոցների թիւը հասաւ 125-ի, որի վրայ ըստ նախահաշւի ծախսւելու է 30050 ըուբլի:

Բացի աւելացրած նոր դպրոցներից, Խորհուրդը նպաստակայարումար է համարել աւելացնելու Սուրամի, Չիարի և մի քանի ուրիշ դպրոցների նպաստները, ի նկատի ունենալով, որ այդ դպրոցները դառնում են երկդասեան կենտրոնական դպրոցներ վիրախօս հայերի համար: Խորհուրդը ի նկատի ունենալով, որ հենց տարւայ սկզբից շատ դիմումներ կային դպրոցներին նպաստ նշանակելու համար և չուզենալով մերժել նիւթական սղութեան պատճառով և առանց նպաստի թողնել այն վայրերի դպրոցները, որոնք անհրաժեշտ կարիք ունեն, դիմում է զանազան հաստատութիւններին օժանդակելու դպրոցական գործին, նւիրելով որոշ գումարներ:

Խորհրդի ջանքերը գուրք չեն անցնում, գտնւում են անձնաւորութիւններ, որոնք ոչ թէ միայն շարունակում են տալ նախկին տարիների նպաստները այլ և սիրայօժար կերպով աւելացնում են նպաստի գումարները և նոր խոստումներ անում: Այսպէս ինժ. Մ. Ալիքէգեանը յանձնառու է լինում իր հայրենի գիւղի Քախուրէկի դպրոցը բարեկարգելու և ապահովելու տալով տարեկան նպաստ 1000 ր. փոխանակ առաջին տարիների 300 ըուբլու և բացի դըպահից խոստանում է իւր հաշուկ շինել կուր գետի վերայ մի պարօմ, որի արդիւնքը (սպասում է մօտ 1000 ր.) յատկացնելու է նոյն դպրոցի օգտին: Բացի դըպահից Պետրոգրադի հայ եկեղեցական Խորհուրդը ուղարկել է միանալով նպաստ 3000 ըուբլի: 1915/16 ուս. տար. ընթացքում նւիրաբերել են դպրոցական նպաստակի համար.

1) Տիգրան Աֆրիկեան	.	6000 ըուբ.
2) Գասպար Տէր-Մարգարեան	.	2550 »
3) Միքայէլ Արամեան	.	900 »
4) Յովհաննէս Մանթաշեան	.	600 »
5) Մկրտիչ Քախանթարեան	.	600 »
6) Աղէբսանդը Մելքը-Աղարեան	.	900 »
7) Տիկին Եղիսաբէթ Միքոյեան	.	600 »
8) Իշի. Սոֆիա Արդութեան	,	1000 »
9) Ալ. Ղորղանեան	.	800 »

10) Միքայէլ Ալիբէգեան .	1000 ըուր.
11) Եղբ. Սէյլանեաններ .	300 »
12) Յովհ. Շաղինեան .	200 »
13) Տիկ. Մարգ. Փրիդոնեան .	300 »
14) Սամսոն Յարութիւնեան .	250 »
15) Դաւիթ Աւան Իւզբաշեան .	900 »
16) Արշակ Միլեան .	600 »
17) Մարկոս Դոլուխաննեան .	300 »
18) Ա/տ. Եղբ. Խալաթեանների .	300 »
19) Մինաս Սուլխաննեան .	300 »
20) Կոստ. Ալիխաննեան .	300 »
21) Արտ. Էնֆիաջեանց .	300 »
22) Եղբ. Բոզարջեանց .	300 »

Դպրոցական բացը ծածկելու համար Խորհուրդս դիմել է այն անձնաւորութիւններին, որոնք ըստ իրանց խոստման պարտաւորւել են տարեցտարի նպաստել, թէև նրանցից մի քանիսը դեռ չեն վճարել սակայն Խորհուրդս վստահ է, որ նոքա ևս չեն յապաղի իրենց խոստումը կատարել:

Դպրոցական գործը կառավարւել է յատուկ մասնաժողովի ձեռքով, որը իր մի շարք նիստերում (կազմւած պ.պ. Ի. Յարութիւնեանից, Յ. Շահնազարեանից, Բ. Մամուկեանից, Բ. Միքիմաննեանից և Ս. Խարազեանից) մանրամասն կերպով քննել է դպրոցական հարցին վերաբերեալ խնդիրները, որոշումներ կայացրել և առաջարկելով այն ի հաստատութիւն Խորհրդի, հետեւ է նոցա կրտսարման:

Տեղեկութիւններ է ժողովել ոչ միայն աշակերտների յառաջադիմութեան, դպրոցների շինութեանց և այն մասին այլ և դպրոցներում պակասող անհրաժեշտ գասական պիտոքների մասին, որպիսիները լրացրել է ըստ հնարաւորութեան ուղարկելով գրքեր և դասական պիտոյքներ։ Այլ և ի նկատի ունենալով պ. Մելիք-Ղարազիօղեանի կազմած «Մարդակազմութիւն» ալբոմի օգտաւէտութիւնը, զնել է տասն օրինակ այդ ալբոմներից (արժէքը 160 ր.) և ուղարկել իր նպաստով պահւող երկդասեան դպրոցներին ի գործադրութիւն։

Մասնաժողովը բացի դպրոցների նիւթականը ի նկատի ունենալուց, հետեւ է և դպրոցների ներքին կեանքին։ Ցածախ

շրջաբերականներով հրահանգել է դպրոցական վարչութիւններին պահպանել միօրինակութիւն և միաձնութիւն դպրոցական ներքին կեանքի մէջ՝ նման մեր միւս ծխական դպրոցների, հրաւիրել արտօնեալ և միջնակարգ դպրոցների կրթութեան տէր անձնաւորութիւններ ուսուցչական պաշտօնով, դասագլքերը գործադրել դպրոցական բարձր իշխանութիւնից ընդունւածները, ուսումնարանները զետեղել յարմարաւոր և առողջապահական կանոններին համապատասխան շինութիւնների մէջ և այն և այն։

Բացի դրանից աշխատել է մի շարք դպրոցներում պահել աշակերտական գըադարձաններ և այդ նպատակով մի քանի դպրոցների ուղարկել է «Աբէլեան» և «Շիրինեան» գըադարձաններից։

Անկախ վերոգրեալներից, երբ սկսուեց Տաճկահայատանից հայերի գաղթը, Բարեկործական Ընկերութեան կից Հայկական կենտրոնական կոմիտէն անտես չարաւ և տաճկահայ մանուկների կըթական գործը, թէ տարագիր երեխաններին ուսումից չզրկելու համար և թէ տաճկահայ ուսուցիչներին գործ տալու։

Կենտրոնական կոմիտէն թէ անմիջապէս և թէ հայ ուսուցչական կոմիտէի միջոցով բացեց առանձին դպրոցներ գաղթական երեխանների համար. մինչև այժմ բացած են 34 դպրոց 62 դասատուներով։

Բացի այդ բացուած են նաև արհեստանոց—դպրոցներ՝ Թիֆլիսում—կազմարարական, ծրաբներ պատրաստելու, Դիլիջանում շորերի, ատաղձագործութեան և կար ու ձեի։

Յ Ա Ւ Ց Ա Կ

Կ. Հ. ԲՈՐԵԳ. ԸՆԿ. ՆՊԱՍՏՆԵՐՈՎ ՊԱՀԱՊ. ԳՎԱՅԻՆ ԳՎԱՅԻՆԵՐԻ 1915—16 ԱԽՍՈՒՄՆ. ՏԵՐԻԱԾ

— 9 —

ՀՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՇ	ԳԻւղի կամ	Նպաստի	Բանավայի.	Առաջանքի	Բարելի	Ուսուցիչների
ՀՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՇ	Տպըոցի անունը	Քանակը	Քանակը	Առաջանքի	Բարելի	Ուսուցիչների
ՀՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՇ	Գուղագի անունը	Քանակը	Քանակը	Առաջանքի	Բարելի	Ուսուցիչների
1.	ԱԼՀՔԱՆԴՐԱՎՈՂԻ	ԲՈՂԱԳ-ՔԵԱՍԱՆ	100	4 105	1	
2.	»	ԽԼԻ-ՂԱՐԱՔԻԼԻԱ.	200	3 140	3	
3.	»	ՀԱՋԻ-ՆԱՂԱՐ	120	3 98	2	
4.	»	ՂԱՂԱՆՀԻ	180	4 75	2	
5.	»	ՄԵՃ-ՔԷԺԹԻ	300	4 87	2	
6.	»	ՄԵՃ-ՔԱՓԱՆԱԼ	200	3 55	1	
7.	»	ՄԵՃ-ԲԱՀ	100	4 50	2	
8.	»	ՆՈՐԱՉԻՆ	300	4 80	2	
9.	»	ԶՄԱԽԱԼԻ	100	4 60	2	
10.	»	ԶՈՐԻ	200	3 36	1	
11.	»	ԶԱՂՈՒՆ	200	4 112	2	
12.	»	ՄԵՃ-ԱՐԽԱԼՈՒ	200			
13.	ԱԽՍԱԼՔԱԼԱՔԻ	ՈԲՈՒ	200	2 60	1	
14.	»	ԱՐԱԳԻԱԼ	200			
15.	»	ԳԻՒՄԲՈՒՐԴԱ	200	3 50	2	
16.	»	ՏԱՐՄԱՀ	300			
17.	»	ՄԱԺՂԱՐԱ	200	3 57	1	
18.	»	ԶԻԳՐԱՉԻՆ	200	3 30	1	
19.	»	ՄՈՒՄԱ	250			

20.	ԱԽՍԱԼՔԱԼԱՔԻ	ՏԻԼԻՓ	200	4 60	1
21.	ԱԽՍԱԼԳԽԱՋԻ	ԾՈՆՂՈՈՒԾ	200	3 63	2
22.	»	ՏԱՄԱԼԱ	200	3 66	2
23.	ԲՈՐՃԱԼՈՒԻ	ՀԱՂԲԱՏ	300	2 40	1
24.	»	ՍԱՆԱՀԻՆ	1003—68	4 43	2
25.	ԳՈՐԸԱՅ	ԱԽՍԱԼՔԱԼԱՔ	600	4 88	3
26.	»	ԿԱՍԱՂ	200	3 36	1
27.	»	ՔԱԽԱԿՈՒՔԻ	1000	2 86	2
28.	ԳԱՆՃԱԼԻ	ՂԱՐԱԲՈՒԼԱԴ	200	1 35	2
29.	»	ՆՈՐ-ԱՐՄԱԿԻՐ	100	2 38	1
30.	»	ԳԱԿՆԱԼԻՐ	100		
31.	»	ԿՈՐԻՆԱՎԱՏ	200	3 94	4
32.	»	ՓԻՐ	100		
33.	ԴԻԼԻՂԱՆԻ	ՀԱՄՂԱՀԻՄԱՆ	200	2 75	2
34.	ԴՈՒԶԵԹԻ	ԱԽՍԱԼԳՐԻ	400	2 34	2
35.	»	ԴՈՒԶԵԹ	200	2 18	2
36.	»	ՄՈՒԻՐԱՆ	300	4 25	1
37.	ԵՐԿԱՆԻ	ՔԱՐՎԱՆՍԱՐԱ	150		
38.	»	ՔԵՕՐՎԱԼՈՒ	100		
39.	»	ԲԱՀ	200	3 57	3

40.	Թիֆլիսի	Թէլէթ	200	4	36	1
41.	»	Կումիս	200	2	64	1
42.	»	Կոդա-Մուխաթ	200	1	38	1
43.	»	Շւինդիս	200	2	57	1
44.	»	Սագարէջօ	200			
45.	»	Վաշլովան	450	2	60	1
46.	»	Քուբդիս-Թէլէթ	300	1	39	1
47.	»	Ալմալսօփել	200			
48.	Թելաւի	Ուրիաթուքան	300	2	39	1
49.	Լոռւայ	Աթան	200	3	36	1
50.	»	Գիւլագարակ	200	3	81	2
51.	Կուբանի	Գարտլաղ	100			
52.	»	Խոյթա	150	4	65	1
53.	Կարսի	Բաշ-Շիրակ	200	5	95	3
54.	»	Բայրախտար	100	4	75	2
55.	»	Մաւրակ	250	5	55	2
56.	»	Փիրալի	250	3	70	2
57.	»	Օջախլու	100	3	60	1

58.	Հին-Նախիջևանի	Երտափին	300			
59.	»	Փոլաղաշ	200			
60.	Ղաղախի	Բարանա	100	2	38	1
61.	»	Թովող	150	4	82	2
62.	»	Թաթլու	100			
63.	»	Ղալաչ	100	2	28	1
64.	»	Ղաղիս	100	2	40	1
65.	»	Ներքին-Կարմիր Ազրիւր	200	3	45	1
66.	Ղափանի	Ագարակ	100	2	93	2
67.	»	Ղարաբարան	100			
68.	»	Ճակատէն	300	2	62	1
69.	»	Շրվենանց	2300	5	148	5
70.	»	Շիկահող	100	2	74	2
71.	»	Վերին Խոտանան	300	2	45	1
72.	Ղարաբաղի	Խանքենդ-Աւան	200			
73.	»	»	200			
74.	»	»	200			
75.	Մայկոպի	Դուբինիս	150			

76.	Նոր-Բայազէտի	Դղմաշէն	200	3	42	1							
77.	»	Նորագուզ	300	4	77	1	98.	Շամախու	Գիրը	800	4		2
78.	»	Ներքին-Ալստա	250	4	70	2							
79.	»	Զիբուլիի	400	3	50	1	99.	Զիւարի	Զիւար	500	4	67	2
80.	»	Զրադաշներ	300	3	36	1	100.	Սուրամի	Սուրամ	300	4	109	4
81.	»	Ոնդամալ	350	4	70	2	101.	»	Վաղա	300	2	41	1
82.	»	Սոլակ	200	3	60	1							
83.	»	Փաշաքէնդ	200	3	96	1	102.	Սղնախի	Ցարսկիչ-Կօլօս.	100	3	11	1
84.	»	Քեօլաղոսն	100	3	40	1	103.	»	Վելիսցինչ	200			
85.	»	Օրդակու	200	3	60	1							
86.	»	Քարվանսարա	150	4	37	1	104.	Սևանի	Ցամաքարերգի	100			
87.	»	Եայջի	200	2	56	1							
88.	»	Ղուլալի	100	3	71	1	105.	Վաղարշապատի	Բազարձիւղ	400	3	33	1
89.	»	Ղզլաղ	200	2	44	1	106.	»	Գեշըլու	100	3	60	2
90.	»	Ղարաքիլստա	250	3	13	1	107.	»	Կարբի	500	5	106	2
91.	»	Սաշլու	200	3	32	1	108.	»	Հանավանք	200	3	50	1
92.	»	Տամշլու	200	3	30	1	109.	»	Ղուրզուղուլի	100	3	42	1
93.	»	Ե. Աղիաման	200										
94.	»	Զօլախաչ	150	3	40	1	110.	Վերին-Ազուլիսի	Օրդուրաթ	300	3	25	1
95.	Նուխայ	Վարդաշէն	200	4	122	3	111.	»	Մեսրոբավան	200			
96.	»	Զոռու-Միրզա Բէկլու	100				112.	»	Ալահի	250	1	43	1
97.	»	Սուլթան-Նուխի	100				113.	»	Վերին-Աղա	300	3	68	1

114.	Քարվաճառաբայի	Աչաղուր	100	4	63	1
115	"	Գոշականք	200	3	35	1
116.	"	Թալա	100	4	30	1
117.	"	Ուզունթալա	100	2	26	1
118.	"	Սև-Քար	200	3	60	1
119.	"	Քարվաճառարա	300	4	95	4
120.	"	Սոխ	200	2	11	1
121.	"	Վերին-Աղջան	250	4	107	4
122.	Քութայիսի	Սաչխերէթ	200	3	30	1
123.	"	Օնի	300	3	34	2

Կով. Հ. Բ. Ընկ. իւր կանոնադրութեան § 1 և 35 յօդւածների համաձայն, ունի գրական ֆօնդ (Նազարեան-Աբովյան), որի նպատակն է, ինչպէս յայտնի է, օգնել կարօտ գրականագէտներին և նոցա որբացած ընտանիքներին։ Ներկայ տարեցրջանի ընթացքում Խորհուրդը օգնութեան է հասել բաւականաշափ հայ գրականագէտներին, որոնք պատերազմի պատճառով գտնւել են նիւթական նեղ դրութեան մէջ և տւել է զանազան անձերի տւելի քան 700 ըուբլի։

Գրական ֆոնդի մասնաժողովի անդամներն են՝ պ.պ. Ա. Յարութիւնեան, բժ. Բ. Աղասարեան, իշխ. Մ. Թումանեան, Յ. Սպենդիարեան և Յ. Քոչարեան։

Փողոսեան ֆոնդ.—պ. Ա. Ի. Պողոսեանի նվիրաբերած գրամագլուխ տոկոսներով Խորհուրդը պէտք է հրատարակէր ինքնուրոյն և թարգմանական ընտիր ու լուրջ գրական աշխատութիւններ,

սակայն ի նկատի ունենալով տպագրական պայմանների դժւարութիւնները և թղթի սոսկալի թանգութիւնը, Խորհուրդս չէ ձեռնարկել ոչ մի տպագրութիւն։ Մասնաժողովի անդամներն են պ.պ. Ի. Յարութիւնեան, Յ. Տէր-Միրաքեան, Ս. Մալխասեան, Ս. Լիսիցեան, Յովհ. Թումանեան և Մինաս Բերբերեան։

Ուսուցչական ֆոնդի նպատակը լինելով նիւթականապէս օգնելու հայոց դպրոցներում ծառայող ուսուցիչներուցուհիներին կամ նրանց որբացած կարիքաւոր ընտանիքներին, Խորհուրդը այդ տարւայ ընթացքում բաւարարել է դիմող ուսուցիչներին ուսուցչուհիներին և տւել նրանց միանւագ նպաստներ մօտաւորապէս 1200 ը.։ Ուսուցչական ֆոնդի մասնաժողովի անդամներն են՝ պ.պ. Ի. Յարութիւնեան, Յ. Շահնազարեան, Ս. Մալխասեան, Յ. Տէր-Միրաքեան և Ս. Աբովյան։

Բացի գրանից տւել է հանգ. Ա. Մանդինեանի թաղման համար միանւագ 300 ը.։

Գրադարան-ընթերցարանը անցեալ տարիների նման շարունակել է իր գործունէութիւնը և 1915 թ. ընթացքում լայն չափով։

Այդ տարի յաճախել են տւելի քան 40,000 հոգի։ Պարբերական թերթերի թիւը տւելացրած է և հասցրած 52-ի։ Գրադարանը հարստացրած է բազմաթիւ նորանոր գրքերով։

Պ. Ներսէս Աբէլեանի, ի յիշատակ իւր հանգուցեալ դուստր Անահիտի, նւիրած գումարով ուղարկւած են «Անահիտեան գրադարաններ» Ղուրայի, Մէյսարիի, Նաւթլուղի դպրոցներին և Հալաբարի գրադարանին (43 գրադ.) և պատրաստուում են 1916 թուին ուղարկելու Վանքի, Սուրբ Սարգսի դպրոցներին և Թիֆլիսում գտնուած փախստականների դպրանոցներին մի-մի գրադարան։ «Երիբինեան գրադարաններ» ուղարկած են՝ Բաշի ճիւղին և պատրաստուում է Ներքին Կարմիր աղբիւրի և Օնիի համար մի-մի գրադարան։

Գրադարանական Մասնաժողովի անդամներն են՝ պ.պ. Ն. Աբէլեան, Լէօ, բժ. Բ. Աղասարեան և տիկ. Հ. Առատամեան և տարւայ կիսից պ. Ն. Աբէլեանի փոխարէն պ. Ի. Զարութիւնեան։

Խուլաղեան ապաստարան. — Խուլաղեան ապաստարանում կեանքը անցել է նորմալ եղանակով, սակայն Խորհուրդս ինչ-ինչ պատճառներ ի նկատի ունենալով ներկայ տարւայ ընթացքում ցան-

Կութիւն է յայտնել սահմանափակելու սանուհիների ընդունելու թիւնը:

1914 թ. սեպտ. 1-ին սանուհիների թիւը 22 էր, 31-ին դեկ. նոյն թիւն ընդունեցին 6 նոր սանուհիներ, այնպէս որ առ 1-ն յունվարի 1915 թ. ապաստարանում կային 28 հոգի: Տարւայ ընթացքում հեռացել են իրենց ծնողաց մօտ 4 սանուհի, Կոստանեան Աստղիկ, Համբարձումեան Սիրանուշ, Հայրումեան Շաղիկ և Մարտիրոսեան Վարվառէ: Աւազուել են ուսման ընթացքը (Յովիանեան գպրոցում) և հեռացել են տամներկու հոգի՝ Աղէկեան Սաթենիկ, Քոչարեան Շուշանիկ և ուրիշները իսկ նորերից ընդունւել են միմիայն երկու հոգի՝ Արգարեան Քրիստինէ և Այվազեան Աստղիկ: Մնում են առ 1-ն յունվ. 1916 թ. 16 հոգի:

Աւարտող սանուհիները գնացել են ուսուցչական պաշտօնով իսկ հեռացողներից ոմանք մտել են գուլպայագործական և գլխարկներ պատրաստելու արհեստանոցներ:

Խորհուրդը աւարտողների զգեստների և այլ կարիքների համար յատկացրել է 300—350 ր.

Խորդագեան ապաստարանի մատնաժողովի անդամներն են՝ իշխ. Մ. Թումանեան, տիկ. Հ. Առատամեան, բժ. Բ. Աղասարեան, Ա. Պողոսեան և ի. Յարութիւնեան:

Ճաշարան.—Ընկերութիւնու ի նկատի ունենալով թիֆլիսի դըպրոցներում սովորող բազմաթիւ չքաւոր աշակերտ-աշակերտուհիների նիւթական ծանր դրութիւնը և չնայած կենսական պիտոյքների սոսկալի թանգութեան, աշխատել է հնար եղածին չափ աւելի շատ թուզ ճաշ տալ քան անցեալ տարիները: Բացի դրանից աշխատել է, որ ճաշը լինի սննդարար: Ճաշարանը, անցեալ տարիների նման, գործել է ամբողջ տարին բացի ամառային ամիսներից, երբ ուսումն. տարին վերջանալով, փակւում են դպրոցները:

Ճաշարանից օգտուել են գլխաւորապէս Ներսիսեան, Յովիանեան և Գայիանեան միջնակարգ գպրոցների չքաւոր աշակերտ-աշակերտուհիները, հայոց ծխ. դպրոցների, քաղաքային և բարեգործական ընկերութեանց հիմնարկութեանց դպրոցների աշակերտ-աշակերտուհիները:

Ճաշող աշակերտները բաժանում են երկու կարգի ա) ձրի ճաշողներ և բ) վճարով ճաշողներ: Այս տարեշրջանում կենսական պիտոյքների թանգութեան պատճառով իւրաքանչիւր աշակերտ

ճաշավարձ նշանակւած էր ամսական 3 բուրփ, վիխանակ նախկին 2 ր. 10 կ.:

1915 թ. ընթացքում ճաշող աշակերտների ընդհանուր թիւը հասնում է 326 հոգու, որոնցից ձրի ճաշողների թիւն է 204 իսկ վճարով 122 հոգի:

Տարւայ ընթացքում տրւել է 60953 ճաշ, ծախսուած է 9789 ր. 30 կ., իւրաքանչիւր ճաշը նստել է մօտ 16 կ.: Ճաշարանի մասնաժողովի անդամներն են՝ տիկ. Հ. Առատամեան, բժ. Բ. Աղասարեան և Ս. Խարագեան:

Հիւանդանոց.—Ընկերութեանս նպաստով պահւող հիւանդանոցը, որ բացւած է 25-ին հոկտ. 1914 թ. սկզբում 50 մահճակալով, տեղաւորուած է ընկ. տան վերին յարկում (Աբասաբաթեան հր. 7):

Հիւանդ և վիրաւոր զինւորների թիւը հետզիւտէ աւելանալով տարւայ ընթացքում, Խորհուրդս, մահճակաների թիւը հասցըց 100-ի և շինութեան փոքրութեան պատճառով կարեսոր եղաւ վարձել հիւանդանոցին մօտիկ գտնւող պ. Հեջուբեանի տունը:

Բայց մաս օրից մինչև 1915 թ. վերջը հիւանդանոց մտել են վիրաւոր զինւորներ 321 հոգի, ջարդւածներով 2 և հիւանդներ 384, ընդամենը 707 հոգի:

Տարւայ վերջում հիւանդների և վիրաւորների թիւը նուազելով Խորհուրդը պակասացըց մահճակաների թիւը իջեցնելով մինչև 50-ի և գատարկեց Հեջուբեանի բնակարանը:

Տարւայ վերջում կային 10 հիւանդ և 2 վիրաւոր, ընդամենը 12 հոգի:

Հիւանդանոցի մասնաժողովի անդամներն են՝ իշխ. Մ. Թումանեան, բժ. Բ. Աղասարեան, Ա. Պողոսեան և Ս. Խարագեան: Հիւանդանոց այցելել են ուսւ պետական բարձր պաշտօնեաներ, որոնք մեծ գործունակութիւն են յայտնել հիւանդանոցի կարգուկանոնի, մաքրութեան և հիւանդներին ու վիրաւորներին խնամելու նկատմամբ:

Հիւանդանոցը պահւում է մասնաւոր անձանց նւիրաբերութիւններով, որոնց ցուցակը ներկայացնում ենք նուէրների բաժնում:

Այսուհեան, տարւայ վերջին, Խորհուրդս ի նկատի ունենալով իւր բազմապիսի գործունէութիւնը, որպիսին պահանջում է սերտ կապեր հաստատել ճիւղերի և հայ ժողովրդի աւելի լայն խաւերի

հետ, միտք է յղանում ունենալու իւր սեփական օրգանը, որով կարող լինէր թէ կենտրոնիս և թէ ճիւղերի մտքերի փոխանակութիւնը հեշտացնել և թէ միւս կողմից ընկերութեանս գաղափարները տարածել աւելի լայն շրջաններում:

Այդ միտքը ընդհանուր ժողովի կողմից հաւանութիւն գտնելով իրագործում և հրատարակում է «Համբաւաբեր» շաբաթաթերթը, որպէս Կ. Հ. Բնէ. օրգան, խմբագրութեամբ Խորհրդիս նախագահ պ. Ս. Յարութիւնեանի:

Կովկասեան Բարեգործական Ընկերութեան կից Հայկական Կենտրոնական Կոմիտէի ընդարձակ տեղեկագիրը և դրամական հաշվետութիւնը տրուելու է առանձին, այդ պատճառով Կոմիտէի գործունէութեան մասին այստեղ չենք յիշատակում:

Այս թուականում վախճանուել են մի քանի բարերարներ, որոնք իրենց անշարժ և շարժական գոյքերը կտակներով թողել են յօդուա ընկերութեանս:

† ՍՄԲԱՏ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ ՏէՐ-ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Սմբատ Ստեփանեան Տէր-Առաքելեանը ծնուել է 9 մարտի 1863 ամի Վաշլեան գիւղում և վախճանուել Թիֆլիսում 7 մայիսի 1915 թ.: Հանգուցեալը իւր կրթութիւնը ստացել է Տէր-Յակոբեանի գիշերօթիկ դպրոցում (պանսիոնում) և պարապել վաճառականութեամբ: Համարեա իւր ամբողջ կարողութիւնը կտակել է ընկերութեանս այն է՝ ա) մի տուն, որ գտնուում է Թիֆլիսի Յ-րդ քաղաքամասում: Սերգիևսկի փող. № 3. (մօտ 100,000 լ. արժողութեամբ): բ) Կեանքի ապահովագրական գումար Նիւ-Եօրք Բնէ.

10,000 ըուրլի: գ) անշարժ կալուածք Վաշինգտոն գիւղում—մի տուն և մի այգի, մօտ 10,000 ր. արժողութեամբ: Իսկ Թիֆլիս քաղաքի ձրի և էժանագին ճաշարաններին թողել է «Россия» Ապահովագրական Ընկեր. մէջ դրած գումարները:

Համաձայն կտակողի կամքի՝ Վաշինգտոն գիւղում Խորհուրդը բաց է արել ծխական դպրոց, ուր սովորում են մօտ 60 տղայ և աղջիկ միասին:

ՅՈՎՃԱՆՆԵՍ ԱԽ. Ք. Տէր-ԳԱԼԱՑԵԱՆ

Յովհաննէս աւագ քահանայ Տէր-Գալացեանը ծնուած է Գօրուայ Աշխալաք գիւղում: Հանգուցեալի պապը միքանի ընտանիքի հետ Գանձակի Ռոկանապատ գիւղից գաղթել են Վրաստանի Ախալքալաք գիւղը:

1848 թ. մտնում է Թիֆլիսի Հայոց Ներսիսեան դպրոց Շանշեանի տեսչութեան ժամանակ, որին յիշում էր խորին ակնածութեամբ: 1853-ին աւարտում է Ներսիսեան դպրոցի դասընթացը գերազանց թուանշաններով:

Հանգուցեալը գրաւում է երջանկայիշատակ Ներսէս կաթողիկոսի ուշադրութիւնը, որի հրամանով էլ 1853 թ. յուլիսի 20-ին Թիֆլիսի Վանքի մայր եկեղեցում ձեռնադրուում է քահանայ: Տէր-Յովհաննէսը քաջ տեղեակ էր և վրացերէն գրական լեզուին և եկեղեցական ճաշոց գրքից տէրունական տօների գլխաւոր աղօթքները և օրհնութիւնները թարգմանել էր վրացերէն՝ ժողովրդին եկեղեցում կարդալու համար:

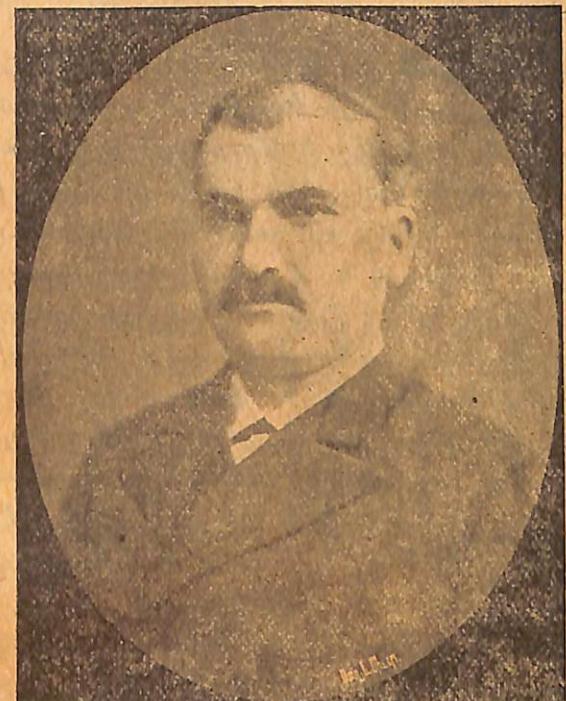
Ներսիսի և Շանշեանի ոգով մնուած Տէր-Յովհաննէսը ամեն կերպ աշխատում է հայախօսութիւն տարածել իր ծխի մէջ, բաց է անում իր տանը դպրոց և իր եղբօր հետ ձրի ուսուցանում թէ հայերէն և թէ վրացերէն և ուր յաճախում են նոյն իսկ վրացոց լշխան: Թարխանովսերի որդիքը, սորա համար 1862-ին Մատթէոս Կաթողիկոսից ստանում է լանջախաչ, իսկ թեմակալ Մակար արքեպիսկոպոսը 1866 ին հայախօսութիւն և ընթերցանութիւն տարածելու համար շնորհում է նրան խառափիլոն կրելու իրաւունքը:

Հանգուցեալը լաւ յարաբերութիւն հաստատելով բոլոր վրացիների հետ՝ սիրելի է դառնում ամենքին այնքան, որ Թարխանովները հանգուցեալի ինդիրքով ընծայում են գիւղի մէջ տեղ եղած մօտ 400 քառ. սաժ. պարսպապատ հինաւուրց ամրոցը, որի համար 1871 թուին Գէորգ կաթողիկոսից արժանանում է աւագ քահանայ յութեան:

Եօթանասնական թուականներին բացւում է Ախալքալաքում պետական միդասեան դպրոց, ուր կրօնը և հայոց լեզուն աւանդում է Տէր-Յովհաննէսը:

1883-ին Տէր Յովհաննէսի եռանդուն ջանքերով բացւում է հայոց ծխական դպրոց, որի հոգաբարձու է կարգւում Մակար կաթողիկոսի կոնդակով: Տէր-Յովհ, իր եղբայր Գալուտար և սրա ամուսին կատարինէն կառուցում են իրենց սեփական այգում մի հայակապ եկեղեցի 1888-ին ծախսելով 30,000 լուբլուց աւելի, որի համար Մակար կաթողիկոսից ստանում են օրհնութեան կոնդակ և եկեղեցու գաւթում թաղուելու իրաւունք: Այնունետեւ հանգուցեալը կառուցանում է հայոց դպրոցի հոյակապ շէնքը 1898-ին, ուր այժմ

զետեղուած է արքունական հիւանդանոցը: Այս գործի համար
Մկրտիչ կաթողիկոսից ստանում է վարդապետական լանջախաչ:
Մեծ ջանք է գործ դնում ուրիշների հետ նաև դպրոցական շենքի
կողքին աղբիւրի ջուր բերելու: Հայոց դպրոցի նիւթականը ընդ-
միշտ ապահովելու համար 1908-ին կտակեց Կ. Հ. Բ. Ը. Եան թէ իր
երկյարկ տունը, թէ դպրոցի շինութիւնը և թէ մի գեսեատինից
աւել այգին մօտ 20,000 ըուբլի արժողութեամբ, պայմանով, որ
իր մահից յետոյ բոլորի եկամուտը գործադրուի Ախալքալաքի հայոց
կրթական գործի վրայ, իսկ ընկերութեան փակուելու դէպքում
անցնի Ախալքալաքի հայոց եկեղեցիներին: 1903-ին լրացաւ Տէր-
Յովհաննէսի քահանայութեան 50-ամեակը, որ Ախալքալաքի թէ հայ
և թէ վրացի հասարակութիւնը փառաւոր կերպով տօնեց. 1915 թ.
հոկտ. 28-ին վախճանուեց Տէր-Յովհաննէսը և թաղուեց մեծ հան-
գէսով իր կառուցած ո. Կարապետ եկեղեցու գաւթում: Թաղմանը
ներկայ էին Կ. Հ. Բ. Ընկ. Խորհուրդը և շրջակայ գիւղերի հայ ու
վրացի թէ հոգեորականութիւնը և թէ հասարակսւթիւնը: Կ. Հ. Բ.
Ը. Եան Խորհուրդը յանձն առաւ թաղման հոգսերը:

ԵՍԱՅԻ-ԲԵԴ ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ ԹԻՒՆԻՔԵԱՆՑ

Նահանգական քարտուղար Եսայի-բէդ Արզումանեան Թիւնի-
բէգեանցը բնիկ շուշեցի էր, վախճանուեց յուլիսի 23-ին 1915 թ.
Թիֆլիսում, 75 տարեկան հասակում:

Երկար ժամանակ նա թարգմանի պաշտօն էր կատարում ա-
ռանձին կարևոր գործոց քննիչի մօտ: Մի փոքր դրամագլուխ ձեռք
բերելով՝ նա սկսեց ծանօթանալ վաճառականութեան, առանձնա-
պէս պարապում էր երկար ժամանակ ձկնավաճառութեամբ, որով
և կարողացաւ ձեռք բերել մի խոշոր կարողութիւն:

Նա իւր կեանքի ընթացքում միշտ բարի և կարեկից էր ու-
րիշներին, օգնում էր ոչ միայն աղքատ և տնանկ մարդկանց, այլ
և իւր կենդանութեան ժամանակ նուիրաբերեց զանազան բարեգոր-
ծական հիմնարկութեանց և դպրոցների օգտին խոշոր գումարներ:
Այսպէս օրինակ Շուշուայ Թեմական դպրոցի օգտին տուել է 20,000
ր., և մահուանից քիչ առաջ 1000 ր. յօգուտ փախստականների:

Իսկ որ զլխաւորն է, նա իւր ամբողջ կարողութիւնը շուրջ

300,000 բուբի կտակել է Կ. Հ. Բ. և Հայունեաց Բարեգործական
Ընկերութեանց:

Թիֆլիսի նահանգական դատարանը 20-ին նոյեմբերի 1915 թ.
հաստատել է հանգուցեալ Եսայի Խսաջան. Բէզ Արզումանեան թիւ-
նիքէգեանի կտակը: Կտակի մէջ ի թիւս այլոց ասուած է՝ 1) (յօդ-
3) բոլոր անշարժ կալուածնեղը, ինչ էլ որ կը լինին իմ մահուան
ժամանակ, ինչ տեսակի և ուր որ գտնուեն, պարտաւորեցնում եմ
կտակակատարներիս վաճառել և վաճառումից ստացուած դրամը
միացնել իմ զրամագլխին: 2) (յօդ. 7) Ամբողջ դրամագլուխը, որը
լինելու է պետական տոկոսաբեր թղթերից և Թիֆլիսի քաղաքային
վարկի ընկ. օբլիգացիաներից, կնոջս մահուանից յետոյ, պէտք է
կազմեն անձեռնմխելի Փօնդ, որ անցնելու է հետեւեալ հիմնարկու-
թիւններին, նախապէս բաժանելով երկու հաւասար մասերի, որի
մի մասը անցնում է ա) Կովկասի Հայոց Բարեգ. Ըսկ. իրաւանց
տակ, իսկ միւս մասը 2) Կովկասի Հայունեաց Բարեգործական Ընկ.
այն պայմանով, որ կտակուած դրամագլուխը մնալով ընդմիշտ ան-
ձեռնմխելի, իբրև տոկոսաբեր թղթեր տրուին ի պահեստ Արքունի
զրամատուն: Վերոյիշեալ երկու ընկերութիւնները յիշեալ դրամա-
գլխից պէտք է ստանան միմիայն տոկոսները, որոնց արդիւնքով
պարտաւորւում են հիմնել և պահպանել կտակողի և նրա կնոջ
անուան դպրոցներ հետեւեալ քաղաքներում՝ Թիֆլիս, Շուշի և Կով-
կասի ուրիշ քաղաքներում: Այդ դպրոցները պէտք է լինեն տարրա-
կան և արհեստանոցներ, ուր սկզբնական կրթութիւն պէտք է ըս-
տանան և արհեստներ սովորեն հայ լուսաւորչական դաւանութեան
պատկանող երեխաները: Այդ տարրական դպրոցներում և արհեստա-
կան և այլ յատուկ արհեստներ, ինչպէս են. ձեռագործ, ջուլհակա-
զործութիւն, դերձակութիւն, խոհարարութիւն և այլ արհեստներ և
ճարտարապետութիւն, որպիսին յարմար կը գտնեն յիշեալ երկու
բարեգործական ընկերութիւնները և տեղական կարիքներին հա-
մապատասխան:

Դպրոցների և արհեստանոցի տեսակները պէտք է որոշեն եր-
կու ընկերութիւնների Խորհուրդները և հաստատուեն ընդհանուր
ժողովներով:

1915 թուի ընթացքում ստացուած են ի միջի այ-
լոց հետևեալ նուէրները*)

ՆՈՒԻՐՆԵՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՐԻԳՈՒՅԵՐԻ ՀԵՐԱ

	Պ.	Կ.
Եղբ. Զիրուխչեաններից	.	10 —
Յովհ. Տէր-Յովհաննիսեանից	.	5 —
Հանգուցեալ բժ. Գուլուկեանի մօրից և ըրոջից	.	50 —
Գ. Շահումեանից	.	10 —
Կ. Հ. Բ. Ընկ. Ճիւթուրու ճիւղից	.	50 —
Թիֆլիսի քաղ. Վարկի Ընկ-ից	.	800 —
«Մշակի» խմբագրութեան միջոցով երամեանի յի- շատակին	.	150 —
Մ. Ա. Սարգսեանից հանգուցեալ Ա. Սուրզունովի յիշատակին	.	100 —
Թէկլէ Տէր-Դաւթեանից ամուսնու կտակի համաձայն	50 —	
Ա. Կարագողեանից	.	5 —
Եկ. Բեհրութեանից	.	50 —
Եղբ. Զիրուխչեաններից	.	20 —
Իշխ. Ս. Արզութեան-Երկայնաբազուկից	.	40 —
	<u>Գումարը .</u>	<u>1340 Պ.</u>

ՅՈՒՈՒՑ ՊԱՀԵՍՏԻ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԻ

Աղէքսանդր Ղարաջեանից	.	1000 —
Իսիներ Մարգարեանի միջոցով Ռիգայից	.	20 —
Օնիի ճիւղից	.	24 - 55
Բաշքէյի ճիւղից	.	20 - 35
Ճիւթուրու ճիւղից	.	17 —
	<u>Գումարը .</u>	<u>1081 Պ.</u>
	<u>90 Կ.</u>	

*) Յօգուտ փախստականների ստացուած գումարների մասին յայտա-
բարուած է «Հորիզոն». ում առանձին յաւելուածներով:

S O T A H S *d* **G C D C E B I D**

Մի ոմնից	6—82
Տիկին Աննա Վլթանէսեանից	3 —
Տիկին Մ. Աբեանից	50 —
Քոյրեր Մութափեաններից	100 —
Մութափեան ընտանիքից	100 —
Ս. Օգանէզովայից	10 —
Քաղաքային Վարչութիւնից	200 —
Ճաշարանում կախուած արկղից	2—28

Գումարը . 472 ր. 10 կ.

604985 5000728703

1. Մահճակայների վճարներ

	Պ.	Կ.
Ս. Ի. Գալսոյեանից.	324	—
Ի. Գ. Գալսոյեանի երեխաներից	324	—
Ե. Մ. Աղելիսանետնից	396	—
Ե. Զ. Աղամեանից	360	—
Կաթոլիկ համայանքից	396	—
Ն. Գ. Կրասինիկեանից	108	—
Ս. Մ. Լազարեանից	396	—
Յիշինվալի ճիւղից	432	—
Ե. Մ. Էրիստովայից.	180	—
Ե. Խ. Զարգարեանից	504	—
Ն. Պ. Զարգարեանից	504	—
Ս. Գիւլբէնկեանից	180	—
Ախալցինայի հայոց կանանց ընկերութիւնից	252	—
Իշխ. Մ. Թումանեանից	396	—
Ս. Ա. Քալանթարեանից	108	—
Մ. Օ. Արամեանից	1800	—
Ս. Մ. Օգանեզովայից	288	—
Եղբ. Կորբողներից	288	—
Ա. Ի. Ումիկեանից	144	—
Ս. Մ. Միջոյեանից.	324	—
Ե. Մ. Եարալեանից	36	—

Մ.	ի.	Անանեանից	.	468	p.
Դ.	Դ.	Աֆրիկեանից	.	216	—
Ե.	Ի.	Դոլուխանեանից	.	144	—
Ե.	Ս.	Դոլուխանեանից	.	144	—
Ս.	Ս.	Յարութիւնեանից	.	252	—
Մ.	Ն.	Յարութիւնեանից	.	144	—
Իշխ.	Ս.	Վարդութեանից	.	36	—
Եղբ.	Բոզարջեաններից	.	.	396	—
Ա.	Ի.	Աբովեանից	.	144	—
Ն.	Ի.	Ալիքէկեանից	.	108	—
Ն.	Վ.	Կուսիկեանից	.	144	—
Ի.	Ի.	Զաւրիեանից	.	360	—
Ի.	Ա.	Շագինեանից	.	288	—
Վ.	Ա.	Շագինեանից	.	288	—
Մ.	Ա.	Մարգսեանից	.	180	—
Ն.	Գ.	Պանդուզ, Ա. Ա. Զանշիէվ, Դ. Գ. Միրզոյեանից	.	216	—
Կավկ.	Տ. Յօ	առտեկ. տօրաման	.	324	—
Զ.	Ա.	Մելիք-Փաշայեանից	.	288	—
Ի.	Վ.	Վարդաղարեանից	.	864	—
Ա.	Ա.	Շահվերդեանից	.	72	—
Ե.	Ա.	Միրզոյեանից	.	396	—
Մ.	Մ.	»	.	360	—
Թիֆլիսի	Առևտրական	բանկի	ծառայողներից	972	—
Ֆ.	Ե.	Վարդաղարեանից	.	396	—
Ա.	Ի.	Կամկաճեանից	.	144	—
Ի.	Բ.	Ղորղանեանից	.	144	—
Վ.	Ա.	Եւանդուլեանից	.	72	—
Ա.	Ա.	Մելիք-Ազարեանից	.	360	—
Թ.	Ա.	Խաչատրեանից	.	360	—
Ն.	Ֆ.	Շահնազարեանից	.	216	—
Մ.	Մ.	Աբեանից	.	864	—
Մ.	Ի.	Խունունցից	.	324	—
Թ.	Ա.	Տէր Յակովեանից	.	288	—
Ի.	և	Դ. Պանդոյեաններից	.	72	—
Եղբ.	Ղ.	և Օ. Յակովեաններից	.	216	—
Ե.	Պ.	Կրասիլնիկեանից	.	216	—

	ր.	կ.
Ե. Պ. Ղորղանեանից	108	—
Գ. Ի. Տէր-Մարգարեանից	2450	—
Հայ օրիորդների Կոմիտէից	144	—
Մ. Լ. Փրիդոնեանից	360	—
Լ. Ն. »	360	—
Թ. Ա. Մելիքեանից	144	—
Ա. Ա. Բաղդասարեանից	324	—
Ս. Ի. Օգանեզովայից	288	—
Կ. Մ. Ալիխանեանից	180	—
Լ. Գ. »	216	—
Ե. Թ. Եարալեանից	72	—
Պոստ-հեռուազրատան ծառայողներից	1080	—
Ե. Ա. Յարութիւնեանից	216	—
Ա. Մ. Աթաբէգեանից	144	—
Թ. Ա. Ամբարդանովից	108	—
Ն. Գ. Փիթոյեանից	144	—
	<hr/> Ըստամենը	<hr/> 24554 ր. —

2. Ամսավճարներ

	ր.	կ.
Կոյս մայրապետ Հո. Թայիրեանից	6	—
Եղ. Եգ. Աւետիսեանից	55	—
Ի. Բ. Բաղդոյեանից	20	—
Թ. Տէր-Միքայէլեանից	6	—
Ս. Ի. Պապովից	15	—
Գ. Թիգուխեանից	10	—
Ե. Գալստեանից	50	—
Մ. Մ. Շխեանից	90	—
Ա. Ա. Գէորգեանից	10	—
Ս. Թ. Յակոբեանից	25	—
Ն. Ի. Փուղինիանից	2—40	—
Ա. Ի. »	3—60	—
Ա. Թ. Թամացեանից	30	—
Եղբ. Զիբուխչեանցներից	50	—
Ս. Ի. Գուլիշամբարեանից	40	—
Ա. Ա. Միլիմանեանից	24	—

	ր.	կ.
Ս. Թ. Խարազեանից	25	—
Ս. Ս. Ռոստոմեանից	55	—
Կոյս Բերուտչեանից	16	—
Մատինեանի ծառայողներից	55—80	—
Ի. Ի. Տէր-Օհանեանից	25	—
Վ. Ա. Դիդուրաբովից	27	—
Թ. Ի. Տէր-Մտեփանեանից	25	—
Խ. Մ. Վարդանեանից	10	—
Ե. Ա. Բաբալեանից	15	—
Վ. Ա. Զանաղեանից	18	—
Յ. Ի. Տէր-Յարութիւնեանից	20	—
Ե. Ե. Աւետիսեանից	10	—
Ա. Գ. Բաբանասովից	35	—
Ա. Գ. Սարգսեանից	20	—
Ս. Ի. Փանեանից	5	—
Ն. Մ. Վարդանեանից	50	—
Ս. Ա. Բոտինեանից	9	—
Յ. Դարչեանից	3	—
Յակով Շահնաղարեանի միջոցով	100	—
Ա. Զ. Տէր-Պողոսեանից	15	—
Ս. Ի. Բայյողոլեանից	3—60	—
Ե. Ա. Արամեանից	20	—
Ն. Ի. Սերեբրակեանից	15	—
Ե. Մ. Արձրունի	40	—
Ի. Առիւծեան	10	—
	<hr/> Ընդամենը	<hr/> 1064 ր. 40 կ.

3. Միանուազ նուէրներ

	ր.	կ.
Հուգանսկի հասարակութիւնից կաթողիկոսի գիւանի միջոցով.	1000	—
Մի բաժակ թէյից Ս. Օգանեզովի միջոցով	5516—80	—
Կ. Հ. Բ. Բնկ. Գօրիսի ճիւզից	500	—
Փոստ-հեռուազրատան ծառայողներից	225	—
Եղ. Գէորգեանների ծառայողներից	23—40	—

	Պ.	Կ.
Մի ոմնից	5	50
Սեղրակ Յարութիւնեանից	50	—
Օլգա Դիլսանովայից	15	—
Տիկին Եւգենիայից	2	50
Մի ոմնից	5	—
Զանազան անձերից	44	20
Թիֆլ. զինւոր. գաւառապետից.	304	50
Հերթապահ տիկիններից	22	—

Ընդամենը . 7713 ր. 90 կ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂԵՐԸ

Ընկերութեանս ճիւղերի գործունէութիւնը 1915 թուի ընթացքում ընդհանրապէս եղել է աւելի եռուն և բեղմնաւոր քան նախանցեալ տարիները:

Բացի այն, որ պատերազմի պատճառով փակւած ճիւղերը վերաբարել են ինչպէս են Արդահանի, Արգինի և Սարադամիշի ճիւղերը այլ և այդ թուականում բացուել են նոր ճիւղեր՝ Ղզլարում, Վելիսիխէում, Ղայաբաշի գիւղում, Տուապսէում և Կախ-Աւանում և այդպիսով ընկերութեանս ճիւղերի թիւը հասել է 77-ի:

Ճիւղերի մեծամասնութիւնը, բացի տեղական կարիքները հոգալուց և բիւղժէն աւելացնելուց իրենց գործունէութեան մեծ մասը նուիրել է գաղթականների և որբերի անյետածգելի կարիքները հոգալուն, որով մեծ աջակցութիւն են ցոյց տուել աղէտեալ ներին:

1915 թ. չարաբաստիկ գաղթի հենց սկզբից ընկ. ճիւղերը, համաձայն Խորհրդիս առաջարկութիւններին, կազմակերպել են ժողովարարութիւններ տաք շորերի, սպիտակեղէնի և անկողինների:

Բացուել են տաք շորեր պատրաստելու արհեստանոցներ՝ Դիլշան, Ղարաքիլսա, Էջմիածին, Թայազէտ, Գանձակ և այլն, որոնք աւելի մօտ էին գաղթականական շրջանին:

Նոյն նպատակով կազմակերպել են «Գթութեան և ողորմածութեան» օրեր, որոնցից զգալի արդիւնքներ են ստացել Սուխումի, Սոչիի, Գորւայ, Սուրամի, Ղափանի և այլ ճիւղերը:

Որբերի ժողովման և որբանոցներ բանալու մէջ մեծ գործունէութիւն են ցոյց տուել հետևեալ ճիւղերը՝ Դիլիջանի, Քարվանսարայի, Կարսի, Գանձակի, Ն. Բայազէտի, Ալէքսանդրապոլի, Ղարեիլիսայի և Իգդիրի:

Բացուել են «Մի բաժակ թէյ» Պետիգորսկում, Կիսլաւոդսկում և Վլադիկավագում:

Ճիւղերը գլխաւորապէս զբաղուած լինելով գաղթականական խնդրով, գժրադդաբար չեն կարողացել ներկայացնել իրենց մուտքի և ելքի հաշիւները, որպէսզի հնար լինէր այս տեղեկագրի մէջ գետեղելու:

Գրի ենք անց կացնում միմիայն այն ճիւղերի ելեմտից հաշվաները, որոնցից ստացուած են 1915 թ. հաշուեկշիուր:

1. Թելլաւի ծիւղ.՝ Վարչութեան կազմը՝ նախագահունի՝ տիկին Օլգա Պօղոյեան, անդամներ՝ օր.օր. Շ. Եարալեան, Ս. Ալիազեան, պ. Գ. Տէր-Յարութիւնեան, քարտուղար՝ Ալ. Տէր-Աւագեան, գանձապահ՝ իշխ. Գ. Թումանեան:

Մ Ո Ւ Տ Տ Ք

1. Մնացորդ 1914 թուից	155	60
2. Անդամակցական վճարներ	378	—
3. Ցառուկ	600	—
4. Հասարակ	276	55
5. Ներկայացումներից և այլն	1145	12
6. Ընթերցարանի մուտք	60	46
7. Պատահական մուտք	112	01
8. Արհեստաւորաց դպրոցից (կար ու ձեր)		
ցուցանանդէսից	205	05
9. ս. Սարգսի դպրոցից	727	—
10. Գրավաճառանոցից	139	37 3643 56

Ընդամենը . 3799 ր. 16 կ.

Ե Լ Փ	69 90
1. Գրքերի	141 57
2. Լրագիրների	59 39
3. Դիւանական և մանր ծախս	130 —
4. Վարձ բնակարանի	227 —
5. Ծառայողներին	106 20
6. Պատահական	909 49
7. Կար ու ձեփի դպրոցից	383 —
8. Վարժուհիներին	550 78
9. Ա. Սարգսի դպրոցին	248 27
10. Վարժուհիներին	226 60
11. Ուրիաթուրանի դպրոցին և վարժուհ.	390 58
12. Գրավաճառանոցի ծախս	65 46
13. Վառելիք և լուսաւորութիւն	190 42
14. Զքաւորներին նպաստներ	100 50
15. Մնացորդ	3799 16
	Հնդամենը . 3799 16

2. Ցիսինվալի ճիւղ.—Վարչութեան կազմը՝ նախագահ՝ Միքայէլ Մերուրնութեան, փոխ-նախագահ՝ Արգար Տէր-Ստեփանեան, գանձապահ՝ Սարգիս Սօմիսեան, քարտուղար՝ Արփենիկ Ասլանեան և վարչութեան անդամ՝ Յովհաննէս Շահ-Պարոնեան։
Մուտք 423 ր. 47 կ.: Ելք 390 ր. 27 կ.։

3. Ղազախի ճիւղ.—Վարչութեան կազմը—նախագահ՝ Պետրոս Տէր-Իսրայէլեան, գանձապահ՝ Յովսէփ Բեգնազարեան, քարտուղար՝ Զաքարիա Քահ. Ալլեսեանց, անդամներ՝ Աբրահամ Տէր-Ցակորեան և Արշակ Խաչատրեան։

Մ Օ Ւ Տ Ս Փ

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի	295 —
2. Անդամավճարներ	87 —
3. Սոյն Տարուայ 0/-ներ	10 70
4. Կամաւոր նուէրներ	40 —
5. Աւետիս ման դալուց	143 44
6. Հանգանակութիւն	17 50
	Հնդամենը . 593 64

Ե Լ Փ	5 —
1. Դիւանական ծախք	12 —
2. 50/0 պահեստի գումար	17—50
3. Բանտարկեալներին Զատկին նուէր	40 —
4. Երկու չքաւոր աշակ. թոշակ	143—44
5. Գաղթականներին	13 —
6. Լրագիրներ և գրքեր	50 —
7. Ծխական դպրոցին	9—70 290—64
8. Մանր ծախք	300 —
9. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	Հնդամենը . 590 ր. 64 կ.

Վերին-Ազուլիս.—Վարչութեան կազմը—նախագահ՝ Պողոս Աղամիքեանց, քարտուղար՝ Գր. Ղազարեանց, անդամներ՝ Մինաս Մարգարեան, Գայիանէ Տէր-Ցովհաննիսեան։

Մ Օ Ւ Տ Ս Փ

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.	206—55
2. Անդամավճարներ	262 —
3. Նուէրներ	377 —
4. Ներկայացումներից	207—05
5. 0/-ներ	115 —
6. Հնթերցարանից	17—72
7. Պահանջներ	36—15
8. Դպրոցական նպաստներ Խորհրդից	433 —
9. Անձեռնմխելի դրամագլուխ	2133—27 3581 19
	Հնդամենը . 3787 ր. 74 կ.

Ե Լ Փ

1. Հնթերցարան-գրադարանին	296—82
2. Զանազան պարտքերի	34—95
3. Դիւանական ծախսեր	26—25

	Պ.	կ.
4. Զքաւորներին և աշակերտներին	73—28	
5. Դպրոցներին	458 —	
6. Պարերական հրատարակութիւններին	38—25	
7. Գաղթականներին	240 —	
8. 5% Փոնդի	125 —	
9. Անձեռնմխելի դրամագլուխ	2133—27	3425 82
10. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	<hr/> 361—92	
<hr/> Հնդամենը . 3787 ր. 74 կ.		

5. Գօրուայ ծիլ. — Վարչութեան կազմը. նախագահ՝ Եղիշէ աւ.
ք. Տ. Սահակեան, անդամներ՝ տ.տ. Մարիամ Փանեանց, Սոֆիա
Ղուղանեան, օր. Դարիա Ղուլիջանեան և պ. Արմենակ Մարութեանց:

Մուտք ունեցել է 2158 ր. 67 կ.
ելք   » 1902 ր. 09 կ.
Առ 1-ն յունվարի 1916թ. Մնացորդ 256 ր. 58 կ.

6. Ղափանի ծիլ. — Վարչութեան կազմը. նախագահ՝ Ս. Մելիք-
Ստեփանեան, անդամ Քարտուղար՝ ի. Մելիք-Քարամեանց, գանձա-
պահ՝ Յ. Դանիէլեան, անդամներ՝ Խ. Մելիքումեան և Մ. Էլշիբէ-
գեան; Ճիւղը պահում է գրադարան-ընթերցարան, ունի հա-
յերէն և ոռւսերէն գրքեր մօտ 2000 հատոր: Գրադարան ընթերցա-
րանը 1915 թ. ընթացքում ունեցել է 1340 հոգի յաճախորդ:
Ստացուել են պարբերական թերթեր և ամսագրեր:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.	73—04
2. Անդամավճարներից	323 —
3. Նուէրներ	206—32
4. Գրադարան-ընթերցարանից	14—62
5. Լրագրների վաճառումից	34—50

	Պ.	կ.
6. Կահ-կարասիքի վաճառումից	20 —	
7. Պահ տուած դրամ	177 —	
8. 0% Աեր	6—62	782—06
<hr/> Հնդամենը . 855 ր. 10 կ.		

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Կահ-կարասիք	20—10
2. Ռոճիկ գրադարանապետին	275—50
3. Վառելիք, փայտ	52 —
4. Լուսաւորութեան և մանր ծախը	9—20
5. Դիւանական ծախը	44—21
6. Նպաստ չքաւորների	30—28
7. Լրագրների	116—80
8. Մանր վարկի ընկ.	108 —
9. Ազգային բւրոյին	50 — 706—09
10. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	<hr/> 149—01
<hr/> Հնդամենը . 855 ր. 10 կ.	

7. Բաշ գիւղի ծիլ. — Վարչութեան կազմը. նախագահ՝ Շա-
ւարշ Բասենցեան, քարտուղար՝ նահապետ Թորոսեան, գանձապահ՝
Վաղարշակ Մախաթձեան, անդամներ՝ Գէորգ Եղիազարեան և Սեղ-
ըրակ Ստեփանեան:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.	89—60
2. Անդամավճար 61 հոգուց	122 —
3. Նուիրատութիւններ	316—25 438—25
<hr/> Հնդամենը . 527 ր. 85 կ.	

Մ Ա Կ

1. Փախստականներին նպաստ		
2. Գրադարանի վարձ, կահ-կարասիք և մանր ծախսեր	145 — 53	
3. Լրագրների և գրքերի	73 — 66	
4. Դիւանական և հեռագրների	29 —	
5. Նպաստ «Համբաւարերի»	16 — 65	
6. 5% Փոնդի	30 —	
7. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	28 — 40 323 — 24	
		204 — 61
		Ընդամենը . 527 լ. 85 կ.

Ճիւղի գործունէութիւնը կայացել է հաշուետարուայ ընթացքում գլխաւորապէս հայ գաղթականներին օգնելու մէջ։ Կազմակերպել է հագուստեղէնի և ցորենի ժողովարարութիւն «Հաւաքել է 300 կտորից աւելի շաբ և մօտ 20 կոտ ցորեն։

8. Օնիի ճիւղ.—Վարչութեան կազմը. նախագահ՝ Միքայէլ Բերուչեան, քարտուղար՝ Աբգ. քահանայ Բերուչեան, գանձապահ՝ Յակով Բերուչեան, անդամներ՝ Յովհաննէս Եարալեան, Միմէռն Դուշեան։

Մ Ո Ւ Տ Տ

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.		
2. Անդամակցական 22 հ.	— 89	
3. Նուէրներ	44 —	
4. Գանձանակներից	88 — 30	
5. Յօգուտ գաղթակ. նուէրներ	13 —	
	129 — 34 274 — 64	
		Ընդամենը . 275 լ. 53 կ.

Մ Ա Կ

1. Ծխական դպրոցին	100 —	
2. Դիւանական	6 —	

3. Փոնդի 5%		5 —
4. Գաղթականներին	129 — 19	240 — 19
5. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	35 — 34	
		Ընդամենը . 275 լ. 53 կ.

9. Երեւանի Ճիւղ.—Վարչութեան կազմը. նախագահ՝ տիկին Ս. Միքայէլ Արքոյեան, փոխ-նախագահ՝ տիկ. Հ. Խուղբաշեան, գանձապահ՝ Ա. Սովորով, քարտուղար՝ Ա. Մելքոնեան, անդամ՝ Մ. Մուխնեան։ Վարչութեան գործունէութեան մէջ առաջին տեղը բոնել է է որբանոցը, երբ որբերի թիւը հասել է 40-ի, Բացի այդ վարչութիւնը ուժերի ներածին չափ մասնակցել է փախստականների օգնութեան գործին. Կարուել է հագուստ և բաժանուել գաղթականներին, բացի գորանից տրուել են նպաստներ և տեղական չքաւորներին, գլխաւորապէս ուսումնառուներին, տալով նրանց թէ միանուագ նպաստ և թէ ամսական թոշակ։

Մ Ո Ւ Տ Տ

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.	2790 — 09
2. Անդամակցական վճարներ (90 հ.)	450 —
3. Զբոսանքից	781 — 51
4. Նուէրներ	500 —
	1) յատուկ
	2) հասարակ
	1839 — 84
5. Տոկոսիք	56 — 93
6. Դպրոց. նպաստ Խորհրդից	250 —
7. Եղբայրական Օգնութեան Կոմիտէից	
	որբերի համար
8. Հ. Կ. Կոմիտէից և Կ. Հ. Բ. Լ. Խորհրդից փախստ. հագուստի համար	2728 —
	5000 — 11606 — 28
	Ընդամենը . 14396 լ. 37 կ.

Մ Ա Կ

1. Ուսումնառուներին	319 — 50
2. Տառապեալներին	98 —

	թ.	կ.
3. Որբանոցին		
4. Քարվանսարայի գլուզի ուսուցչ.	4282—81	
5. Փախստականների հագուստ.	50 —	
6. 5 ⁰ /₀ ֆոնդի	4976—01	
7. Դիւանական	85 —	
8. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	17—33	9828—65
Որբանոցի սեփական շենքի	850 —	
Ճիւղի	1300 —	
Աղաւ մացորդ	2417—72	4567—72
	Հնդամենը .	14396 լ. 37 կ.

10. Ախալցիսայի ճիւղ.—Վարչութեան կազմը. պաշտ. նախագահի՝ Խաչատուր Թէխմիջնեան, գանձապահ՝ Լևոն Հէպիպեան, քարտուղար՝ Մկրտիչ Գրիգորեան, անդամներ՝ Գաբրիէլ Տէր-Յակոբեան և Լևոն Մովսիսեան։ Ճիւղը ունեցել է տարեշրջանի ընթացքում 4 ընդհանուր ժողով և 36 նիստ, որտեղ քննուել են այլ այլ խընդիրներ։ Այդ տարեշրջանի գործունէութիւնը կայացել է գլխաւորապէս քաղաքի կարօտեալներին, ուսումնառուներին և պատերազմից վսասուածներին օգնութեան հասնելու մէջ։ Տեղական կարօտեալների օգնութեան գործը յանձնուած էր այդ առիթով ընտրուած ճիւղի «Աղքատախնամ ընկերութեանը», որը ղեկավարւում էր ընդհանուր ժողովից հաստատուած հրահանգով։ Ճիւղի գլխաւոր հոգսերից մէկն էլ եղել է ճիւղի գրադարանի կառավարութիւնը, նրա գրքերի քանակը աւելացնելու համար ստացել է թէ հայերէն և թէ ոռուսէրէն գրքեր։ Գրադարանը ունի 3149 հատոր գիրք, որից 1538-ը հայերէն իսկ 1611 ոռուսէրէն։ Այդ տարում գրքեր վերցրել են կարդալու 7194 հատ, որից 4338-ը հայերէն և 2856 ոռուսէրէն։ Գրադարանից օգտուել են երկու սեռի անձինք առանց ազգի խրտութեան։ Օգտուողների որոշ առկոսը կազմել են զինուորները։ Ճիւղը հոգացել է նոյնպէս թէ քաղաքի և թէ շրջանի գլուզների չքաւոր սաների կըթական կարիքները, տալով նրանց թէ թաշակներ և թէ դասական պիտոյքներ։

Փախստականներին օգնելու համար կազմել է գրօշակների վաճառք, իսկ այնուհետև այդ գործը յանձնուել է տեղական Հայկական կոմիտէին։

Մ Ո Ւ Տ Տ Պ

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915 թ.	2096—85
2. Անդամակցական վճարներ 84 հ.	252 —
3. Հանգանակութիւններ	383—70
4. Նուէրներ { յատուկ հասարակ	327—76 100 —
5. Դրօշակների վաճառումից	494—98
6. Ներկայացումներից	88—70
7. Գանձանակներից	9—01
8. Ճիւղի անշարժ կայքից	205 —
9. Գրադարանից	11—26
10. Տոկոսներ	118—15 1990—56
	Հնդամենը .
	4087 լ. 41 կ.

Ե Ր Ա Վ

1. Նպաստ գլուզներին	15 —
2. » ուսումնառուներին	136—53
3. » կարօտեալներին	502—50
4. » փախստ. և պատեր. վսաս.	514—73
5. Ճիւղի գրադարանին և նոր գրքեր	166 —
6. , գրապահի ոռձիկ	88 —
7. Գրադարանի շինութեան վարձ	50 —
8. Գրադարանի և ծառայի ոռձիկ	55 —
9. Վերանորոգ. և ապահով.	58—51
10. Տաճկահայ. հայրենիք վերադարձ. հ. ծ. 23 —	
11. Դիւանական և մանր ծախս	19—51

12. 5% Փոնդի

13. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916թ.

ա) Ճիւղի գումարից	1326—66
բ) Հայրիկեան փոնդի	1004—87
շ) Տաճկ. հայր. վեր. գումար	2—50 2334—03
<u>Ընդամենը</u>	<u>4087 լ. 41 կ.</u>

124—60 1753—38

11. Դերբենտի ծիւղ.—Վարչութեան կազմը. նախագահ վարչութեան՝ կ. Ղազարեան, գանձապահ և քարտուղար՝ կ. Յ. Շահիշանեան, անդամներ՝ Տիգրան ք. Վարդանեան և Աղէքսանդր Շահիշանեան:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915թ.	89—45
2. Անդամակցական վճարներ	195 —
3. Նուէրներ	
յատուկ	35 —
հաստրակ	
4. Ներկայացումներից յօգուտ փախստ.	729—27
5. Տոկոսներ	1768—02
6. Դերբ. քաղ. գրամատ. № 120 տոմսով	59—06
7. 0%-ներ	700 —
8. Մահճակալներ պահելու գրամն. մնացորդ.	8—90
9. Մտացուած է մահճակալների վարձ	263—15
<u>Ընդամենը</u>	<u>4471—40</u>
<u>Ընդամենը</u>	<u>4560 լ. 85 կ.</u>

Ե Լ Ք

1. Տրուած է բանկին	700 —
2. Դիւանական ծախը	6—10
3. Զքաւորներին	159—50
4. Դպրոցին նպաստ	100 —
5. Փախստականներին	2490 —
5. 5% Փոնդի գումար	10—67

P. կ.		
7. Մահճակալների ծախը	528 —	
8. Մնացորդ մահճակ. պահպանութիւն.	448—15	
9. Մնացորդ փախստական. գումարից	7—29	4449—71
10. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915թ.	111—14	
<u>Ընդամենը</u>	<u>4560 լ. 85 կ.</u>	

Բաթումի ծիւղ.—Անցեալ 1915թ. վարչութեան կազմը եղել է նախագահ՝ Մ. ա. ք. Մելեան, գանձապահ՝ Շ. Սայիփեան, անդամներ՝ Ն. Միհրանեան, Լ. Շուբանեան:

Տարուայ ընթացքում եղել են 30 նիստ. Վարչութիւնը զբաղուած է եղել գլխաւորապէս պատերազմից վնասուածներին օգնելու գործով։ Ճիւղը բացի այն որ բացել է «Մի բաժակ թէյ» այլև կատարել է միօրեայ ժողովարութիւն թէ դրամով և թէ իրերով։ Վարչութիւնը նպաստներ է տուել դրամով 40 ընտանիքի կամ 151 հոգու ասորիներ, 120 ընտանիք կամ 478 հոգու հայեր, հագուստներով 76 ընտանիք կամ 269 հ.։ Ցոյն գաղթականներին բաժանել է 300 լուրջի։

Ճիւղը կազմել է տարագիր արդահանցիների համար ժամանակաւոր մի հանրակացարան, կազմակերպել է Տրապիզոնի շրջաններում ցրուած հայերին ժողովելու օգնութեան գործը։

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1915թ.	405—46
2. Անդամակճարներ	495 —
3. Նուէրներ	1587—90
4. Միօրեայ ժողովարութիւնից	2215—09
5. Տոկոսիք	10 —
6. Մի բաժակ թէյից	3013—49
7. Տուփերից	302—34 7623—82
<u>Ընդամենը</u>	<u>8029 լ. 28 կ.</u>

1. Մի բաժակ թէյի կահաւորութեան	773—03
2. Ապաստարանի կահաւորմ. և ռոճ.	735 —
3. Դիւանական ծախսեր	49—52
4. Նպաստներ	3983—51
5. 5% ֆոնդի	294 —
6. Զանազան նուէրներ	538—35
7. Զինուորական հիւանդանոցներին	557 — 6930—41
8. Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1916 թ.	1098—87
<hr/>	
Հնդամենը . 8029 լ. 28 կ.	

Կ. Հ. Բ. ԸՆԿ. ԿԵՆՏՐՈՆԻ 1915 Թ. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ

Ա. ՊԵՏՈՒՅԻՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. + ԿՈՄՍ ՎԱՐԱՆՑՈՎ. ԴԱՇԿՈՎ ԻԼՈՐԻՕՆ ԻՎԱՆՈՎԻՉ Կովկասի փոխարքայ
2. ԿՈՄՍՈՒԻՀԻ ՎԱՐԱՆՑՈՎԱ. ԴԱՇԿՈՎԱ ԵԼԻԶԱԼԵՏԱ ԱՆԴՐԵԵԽՆԱ
3. + Մատթէոս Բ. Կաթ. Ամենայն Հայոց (պատւ. Հովհանաւ. Անդ.)
4. ԳէՈՐԳ. V Կաթուղիկոս Ամենայն Հայոց (Պատ. Հովհան. Անդ.)
5. Աֆրիկեան Տիգրան
6. + Անանիան Աղէքսանդր
7. Բաբախանեան Առաքել (Լէօ)
8. Ղարաջեան Աղէքսանդր
9. + Մանթաշեան Աղէքսանդր
10. + Մելիք-Հայկազեան Իսահակ, գեներալ
11. Մելիք-Ազարեան Աղէքսանդր
12. Նաւասարդեան Բագրատ, բժշկապետ
13. + Ներսէս պատրիարք Վարժապետեան
14. Պօղոսեան Աւետիս
15. + Սունդուկեան Գաբրիէլ

Բ. ՄՇՏԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Ալիբէգեան Պետրոս
2. Անանեան Բօգա
3. Արդութեան Երկայնաբազուկ
4. Աղամեան Հոփիսիմէ
5. Աղամեան Նիկիտ
6. Աղամեան Սուրէն
7. Արամեան Միքայէլ
8. Արաֆելեան Գրիգոր
9. Աբէլեան Ներսէս Խորհրդի անդամ
10. Աբէլեան Հեղինէ
11. Աֆրիկեան Խաչատրւը
12. Ալիբէգեան Միքայէլ
13. Աբովեան Սեղրակ
14. Բագարեան Անտօն

15. Բաղրամեան Յովիաննէս, 39. Մեբուռնութեան Միքայէլ
գնդապետ 40. Յարութիւնեան Սամսոն
16. Բաղդասարեան Արամ
17. Գէորգեան Խաչատուր
18. Գէորգեան Նինա
19. Դոլուխանեան Մարկոս
20. Դէմուրեան Եագոր
21. Եղիազարեան Վասիլի
22. Եսայեան Համբարձում
23. Զուրաբեան Եագոր
24. Էնֆիածեան Աննա
25. Էնֆիածեան Արտաշէս
26. Թամամշեան Բարսեղ
27. Թամամշեան Կատարինէ
28. Թայիրեան Հոփիմիմէ,
մայրապետ
29. Թայիրեան Իւլիա
30. Խանգուլեան Թովմաս
31. Խաչատրեան Թէոդորոս
32. Խունունց Մնացական
33. Ծուրինեան Սողոմոն
34. Ղորդանեան Աննա
35. Միրզոյեան Եղիսաբէթ
36. Մելիքեան Համբարձում
37. Մելիքեան Մարիամ
38. Միլեան Արշակ

Գ. ՏԸՐԵԿԸՆ ԵՆԴԱՐՆԵՐ

Ա.

- Ասիլեան Արշակ
- Ա./ա. Արիստակէսեան, Տէր-
Աբրահամեան և Գասպարեան
- Աբրահամեան Միքայէլ
- Անագէնան Մարգարիտ
- Ամիլեան Խաչատուր
- Աղասարեան Բուղդան բժիշկ
փոխնախապահ Խորհրդի
- Աղայեան Կարապետ
- Աղայեան Արէլ
- Աւագեան Հախվերդի
- Աւետիսեան Յովիաննէս

11. Ատովմեան Գէորգ
12. Առատամեան Հեղինէ,
անդամ Խորհրդի
13. Աւագեան Առաքել
14. Ալիխանեան Յովիաննէս
15. Ամիրխանեան Յովսէփ
16. Աւետեան Սեղրակ
17. Ամիրաղեան Արէլ
18. Արվանեան Յակովը
19. Ատովմեան Արշակ
20. Աքիմեան Աղէքսանդր
21. Արամեան Ստեփան
22. Աբրահամեան Յակովը
23. Աւագեան Արշակ
24. Աղաջանեան Միքայէլ բժ.
25. Առաքելեան Համբարձում
26. Ապրեսեան Աղաբեկ
27. Ամիրաղեան Աղէքսանդր
28. Ափիլեան Ս.
29. Աթայեան Զահանգիր
30. Ալիքէգեան Նինա
31. Աֆրիկեան Մելքոն
32. Աթաբէգեան Միքայէլ
33. Աթաբէգեան Աննա
34. Առիւծեան Յովիաննէս
35. Ախվերդեան Իվան
36. Աբովյեան Գէորգ
37. Աւետիսեան Հայրապետ
38. Ազրեան Գարեգին
39. Առանեան Կոստանդին
40. Ալիխանեան Կոստանդին
41. Աղաբաբեան Գրիգոր
42. Աբովյեան Մարգիս
43. Առաքելեան Վասիլ
44. Ամիրաղեան Բորիս
45. Ամիրաղեան Բագրատ
- Բ.
46. Բաղդասարեան Միքայէլ
47. Բարխուդարեան Արշակ
48. Բաղդոյեան Յովսէփ
49. Բարսեղեան Վլադիմիր
50. Բագինեան Մնացական
51. Բաշխնջաղեան Գէորգ
52. Բերբերեան Մինաս
53. Բերկովիչ Դաւիթ
54. Բալաղեան Սամուէլ
55. Բողարջեան Միքայէլ
56.   »   Արշակ
57.   »   Վարդուհի
58.   »   Մարիամ
59.   »   Սոֆիա
60.   »   Յովիաննէս
61. Բայսողոյեան Սուսաննա
62. Բուրդիկով Արտէմ
63. Բարսեղեան Վլադիմիր
- Գ.
64. Գէորգեան Գալուստ
65. Գալստեան Բաղդասար բժ.
66. Գուլազեան Վարվառէ
67. Գիլբէնկեան Սերովբէ
68. Գէորգեան Գէորգ
69. Գուրգէնով Պաւէլ
70. Գասպարեան Սամսոն
71. Գասպարեան Ս.
72. Գաղատոսեան Դիոնէսիոս
վարդապետ
73. Գասպարեան Վարդան
74. Գասպարեան Յարութիւն

Դ.

75. Դարչինեան Միկիչ
76. Դանդուրեան Յակովը
77. Դաւթեան Քալի
78. Դաւթեան Վասիլ
79. Դէմուրեան Գրիգոր
80. Դանիէլիան Բէգլար
81. Դեղուկեան Գրիգոր
82. Դոլուխանեան Պօղոս
83. Դոլուխանեան Կոստանդին
84. Դաւիդովներ Եղբ. Ս. և Ա.

Ե.

85. Ելչեան Մնացական բժ.
86. Երդնկեան Գրիգորիս աւ. ք.
87. Եսայեան Աշխէն
88. Երամեան Նիկիտա
89. Երևանցեան Յովհաննէս
90. Եարդուկեան Ստեփան
91. Եակուլեան Գերասիմ
92. Ելաղեան Մելքոն
93. Եարեան Գասպար

Զ.

94. Զարդարեան Արիստակ. բժ.
95. Զարափեան Զաքար

Է.

96. „Էպօխա“ տպարան

Թ.

96. Թիփուխեան Տիգրան

97. Թումանեան Մարիամ իշխ.
Փոխ. Նախ. Խորհրդի
98. Թաթուղեան Գասպար
99. Թումանեան Դաւիթ
100. Թամփալեան Մկրտիչ
101. Թեղիբաշեան Նիկողայոս
102. Թամամշեան Աղէքսանդր

Ի.

103. Իւզբաշեան Մովսէս բէկ
104. Իսահակեան Եղիշէ
105. Իգիթեան Յովհ. բժ.

Լ.

106. Լելքեան Մինաս
107. Լիսիցեան Մահակ
Խորհրդի անդամ
108. Լիսիցեան Մարիամ

Խ.

109. Խարագեան Իվան
110 Խանդալամեան Վարվառէ օր.
111. Խաչիկեան Ստեփան
112. Խարագեան Տիգրան
113. Խունունց Յովսէփ
114. Խանդուլեան Մկրտիչ
115. Խատիսեան Աղէքսանդր
116. Խուզագեան Իվան
117. Խալաթեան Կարապետ
Խորհրդի անդամ
118. Խալաթեան Աշխէն
119. Խուցեան Խորէն քահ.
120. Խարագեան Մարգիս
121. Խանդալամեան Սողոմոն
122. Խաչատրեանց Օլգա

Շ.

123. Խաչատրեան Եղիսաբէթ

Կ.

125. Կաֆեան Միքայէլ
126. Կաֆեան Մարիամ տիկ.
127. Կարապետեան Սաթենիկ
128. Կարապետեան Մկրտիչ
129. Կարաբէգով Ռոստոմ
130. Կուզանեանց Գրիգոր
131. Կոստանդեան Յարութիւն
132. Կիրակոսեան Սեղրակ
133. Կաֆեան Գաբրիէլ
134. Կաճկաճեան Իվան
135. Կուկուջանեան Ասլան
136. Կաֆեան Մերգէյ
137. Կամոյեվ Իվան
138. Կարապետեան Աղէքս. բժ.

Հ.

139. Հարիբեան Գրիգոր

Ղ.

140. Հարաջեան Յովհաննէս
141. Հազարեան Կլաւդիա
142. Հալումեան Կարապետ
143. Հազարեան Աբրահամ ա. ք.
144. Հոնդաղսազեան Արշակ
145. Հուկասեան Աղէքսանդր

Ճ.

146. Ճերմակեան Խաչատուր

Մ.

147. Ճուղուրեան Յարուհի քահ.
148. Մելիքեան Իվան
149. Մելքումեան Սարգիս
Խորհրդի անդամ

150. Մաղաքեան Մկրտիչ
151. Մովսիսեան Մարգար
152. Մատինեան Սիմէոն
153. Մելիք-Կարագեոզեան
Գէորգ

154. Միրզաբէգեան Կատարինէ
155. Միլեան Վարվարա
156. Մելիքեան Մոյսէյ
157. Մալխասեան Ստեփան
158. Մելքումեան Ղահրաման
159. Մհերեան Լևոն
160. Մանվելեան Ստեփան
161. Մելիք-Բախտամեան Յակովը
162. Միրզոյեան Պետրոս
163. Մելիք-Կարագեոզեան Գրիգոր
164. Մելրեան Յարութիւն
165. Մելիք-Մարութեան

Գրիստափոր

166. Մկրտչեան Մինաս բժ.
167. Մատինեան Նիկողայոս
168. Մուրադեան Միսակ
169. Մարտիրոսեան Հայկանուշ
170. Մարտիրոսեան Ռոստոմ
171. Մելիք-Բախտամեան Նունէ
172. Մարտիրոսեան Մնացական
173. Միրզոյեան Արտաշէս
174. Մանուկլեան Իվան
175. Մանուկլեան Վարդան
176. Միրիմանեան Բագրատ
177. Միասնիկեան Գրիգոր

177. Միասնիկեան Ելիսաւէտա
 178. Մարգարեան Յովհաննէս
 179. Մադաթեան Արամ
 180. Մամուլեան Վասիլ
 181. Մայսուրեան Օլգա
 182. Մելիք-Ղարագողեան

Դասպար

Յ.

183. Յարութիւնեան Սերգէյ
 184. Յակոբեան Ար.
 185. Յակոբեան Վարսենիկ
 186. Յարութիւնեան Մարիամ
 187. Յակոբեան Արշակ
 188. Յակոբյանեան Արշակ
 189. Յարութիւնեան Սերգէյ
 190. Յովհաննիսեան Հմայեակ
 191. Յակովեան Ղևոնդ
 192. Յակովեան Սօփիա
 193. Յարութիւնեան Թովմա
 194. Յակովեան Յովհաննէս
 195. Յովհաննիսեան Մուրադ
 196. Յովհաննիսեան Միք.
 197. Յարութիւնեան Մարիամ
 198. Յովհաննիսեան Սևի
 199. Յարութիւնեան Խսահակ
     Խորհրդի անդամ

200. Յարութիւնեան Աղէքսանդր
 201. Յարութիւնեան Սեղրակ
 202. Յովսէֆեան Աղաբէկ
 203. Յովսէփեան Գրիգոր

Ն.

204. Նազարեցեան Վարվառէ
 205. Ներսիսեան Տիգրան

Շ.

211. Շարաֆեան Աղէքսանդր
 212. Շահրազեան Արամ
 213. Շահումեան Գէորգ
 214. Շահիկեան Աղէքսանդր
 215. Շերմաղանեան Տիգրան
 216. Շաղինեան Գիորգի
 217. Շիրինեան Կարապետ
 218. Շաքեան Գերասիմ
 219. Շահպարոնեան Արամ
 220. Շահնազարեան Յակով
     Խորհրդի անդամ
 221. Շահվերդեան Միմէոն

Ու.

222. Ռւնանեան Յովհաննէս

Զ.

223. Զաթալբաշեան Յովակիմ
 224. Զիբուխչեան Գրիգոր
 225. Զերեղեան Սամսոն
 226. Զմշկեան Մակար
 227. Զիլինդարեան Յարութիւն

Պ.

228. Պօղոսեան Սեմէոն
 229. Պօղոսեան Ստեփան
 230. Պօղոսեան Արամ
 231. Պատրեան Իվան

232. Պօղոսեան Աննա

233. Պապովեան Աղէքսանդր
 234. Պիչիկեան Արշակ

Զ.

235. Զալալեան Գէորգ
 236. Զանփոլազեան Ստեփան
 237. Զաբար Միքայէլ
 238. Զիւանեան Արտաշէս
 239. Զանագով Եգոր

Ռ.

240. Ռեւազեան Գրիգոր

Ս.

241. Ստեփանեան Աղէքսանդր
 242. Սուրէնեան Աղէքսանդր
 243. Սուրէնեան Մարիամ
 244. Սարգսեան Գէորգ
 245. Սահակեան Սահակ քահ.
 246. Սմբատեան Ստեփան
 247. Սուլիսանեան Ստեփան
 248. Սպենդիարեան Յովհաննէս
 249. Սարգսեան Լևոն
 250. Սուղանաջեան Յովհաննէս
 251. Սափարեան Բագրատ
 252. Սափարեան Եղբ.
 253. Մէլյանեան Յարութիւն
 254. » Վաղարշակ
 255. » Համագասպ
 256. » Եղիշէ
 257. Սարգսեան Աղէքսանդր
 258. Սոլովեան Յովակիմ

Վ.

259. Վանցեան Յարութիւն

260. Վարդանեան Մարտիրոս
 261. Վարդաղարեան Փիլիպոս
 262. Վարդանեան Յովակիմ
 263. Վարդանեան Յարութիւն

Տ.

264. Տէր-Յովհաննիսեան Լևոն
 265. Տէր-Յովհաննիսեան
Համագասպ ա. ք.
 266. Տէր-Անտօնեան Մկրտիչ
 267. Տէր-Խաչատրեան Բարգէն ք.
 268. Տէր-Մինասեան Լևոն
 269. Տիգրանեան Նազարէթ
 270. Տէր-Աբրահամեան
Սարգիս վարդ.

271. Տէր-Խաչատրեան Արշակ
 272. Տէր-Յակովեան Սմբատ
 273. Տէր-Զաքարեան Վասիլ
 274. Տէր-Զաքարեան Օլգա
 275. Տէր-Միքայէլեան Թադէոս
 276. Տէր-Գասպարեան Յովհ.
 277. Տէր-Յովսէփեան Յովհ.
 278. Տէր-Աւետիսեան Սրտաշէս
 279. Տէր-Յովհաննիսեան Մէրգէյ
 280. Տէր-Սահակեան Հայրապէտ
 281. Տէր-Մեսրոպեան Պետրոս
 282. Տէր-Միքարեան Յովհաննէս
 283. Տէր-Դաւթեան Գարեգին
 284. Տէր-Գրիգորեան Բագրատ
 285. Տէր-Աւետիսեան Լևոն
 286. Տէր-Պետրոսեան Յովսէփ
քահանաց
 287. Տէր-Խորայէլեան Ստեփան
 288. Տէրեան Կարապետ
 289. Տէր-Խորայէլեան Արշակ

P.

209. Ройтенбергъ Петръ
Ф.
291. Фарисашвілі Միք.
292. Փրիդոնեան Լեոն
293. Փրիդոնեան Մարգարիտ
294. Փրիդոնեան Մարիա Իվан.
Ք.

296. Քալանթաբեան Աղէքսանդր
297. Քիւշարեան Արտէմ
298. Քոչարեան Յակով
299. Քեանդարեան Օհան
301. Քամոյեան Կոստանդին
302. Քացախեան Գրիգոր

O.

295. Քամալեան Թաղէոս
303. Օհանէսեան Միքայէլ

ՀԱՇԻՒ

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԵՆՏՐՈՆԻ

1915թ.

ՊԱՐՏ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

ԴՐԱՄԱԲԿՂԻ

Մնում էր յունարի 1-ին 1915 թ.

293

41

Ստացւած է

174949

62

175243

03

Մնում էր յունարի 1-ին 1915 թ.

Ստացւած է նևէր հանգուցեալ Ս. Տէր-
Առաքելեանի կտակի համաձայն
Թիֆլիսում գտնւած նրա եռյար-
կանի տունը.Վաշլովան գիւղում գտնւած դպրոցա-
կան շենքը և այդին 100000 —Վաշլովան գիւղում գտնւած դպրոցա-
կան շենքը և այդին 10000 —

168726

99

Ա. Ա Հ Ա Ր Ժ Կ Ա Խ Ճ

Տէր-Գալստեան անշարժ

Նւիրատու Յ. ք. Տէր-Գալստեանի թաղման ծախ-
սերը 600 —

Զանազան ծախսեր 229—40

Զեղջուռմ է մուտքի 5% -ը անձեռնմխելի և պա-

հեստի գումարների հաշւին 31—57

Փոխադրում է 1916 թւի հաշւին ստացւած հի-
ւանդանոցի բնակարանավարձը

860

97

200

—

1060

97

ՀԱՇԻՒ

ՊԱՀԱՆՁ

Հ Ա Շ Ի Ւ

Ծախսւած է

174805

93

Մնում է դեկտեմբերի 31-ին 1915 թ.

437

10

175243

03

Ք Ե Ր Ի Հ Ա Շ Ի Ւ

Փակման հաշւեկշիռ

278726

99

Կ Ա յ ք ի Հ Ա շ ի ւ

Ստացւած էր 1914 թւին ի հաշիւ 1915 թ. հի-

ւանդանոցի բնակարանավարձ

200

—

Ստացւած է բնակարանավարձ 1915 թւի ընթաց-

600

—

Քում Տէր-Գալստեան քահանայի թաղման համար տըր-

ւած գումարից յետ է ստացւած մնացորդը.

61

48

Մնացորդը է կացնւում անվերագառնալի ծախսերի հաշ-

199

49

1060

97

ՊԱՐՏ**Ա. Տէր-Առաքելեանի ան**

Վճարւած է Թիֆլիսի տան պարտքի հաշվին բաղաքային վարկի ընկե- րութեանը 0% 0%	1411	43		
Պետական տուրք	432	65		
Դնահատման տուրք	214	15		
Դոնապանին ոռծիկ, վերանորոգութեան և այլ ծախսեր	523	01		
Զեղջւում է մուտքի 5% անձեռնմխելի և պա- հեստի գումարների հաշվին	94	05	2675	29

Խուզադեան և Ղարա

Մախսւած է	1212	16		
---------------------	------	----	--	--

Խուզադեան քարվան

Մինչև 1915 թւի յունարի 1-ը ստացւելիք կըր- պակավարձեր	642	30		
Մախսւած է	1773	88		
Զեղջւում է մուտքի 5% ը անձեռնմխելի և պա- հեստի գումարների հաշվին	1972	22		
Անց է կացնուում գուտ արդիւնքի հաշվին	2137	78	4752	30

Շարժական կաշ

Մնում էր յունարի 1-ին 1915 թւի	27962	73		
Գնուած են	1225	56	29188	29

շարժ կայքի հաշիւ

Ստացւած է բնակարանավարձեր	1881	—		
Փակման հաշւեկշիռ	794	29	2675	29

Ձեանի տան հաշիւ

Ստոցւած է բնակարանավարձ	416	—		
Ստոցւելի բնակարանավարձ 1915 թ. հաշւին	65	—	481	—
Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի հաշւին	731	16	1212	16

սարայի հաշիւ

Ստոցւած է կրպակավարձեր	3971	80		
Մնում է ստանալու կրպակավարձեր 1915 թ.ի դեկտեմբերի 31-ին	780	50	4752	30

Քերի հաշիւ

Վաճառւած է գրացուցակներ	15	34		
Փակման հաշւեկշիռ	29172	95	29188	29

ՊԱՀԱՆՁ

ՊԱՐՏ

Հիւանդանոցի շարժա

Յունարի 1-ին 1915 թ. մում էր	2365	42						
Դնւած են	738	50	3103	92				

Ա բ ժ է թ դ դ է թ ե

Մնում էր յունարի 1-ին 1915 թ. . . .			250774	35				

Արժէթղթերի 0/0/-ի

Արժէթղթերի ապահովագրութեան և այլ ծախսեր. . . .	883	24						
Անց է կացնում զուտ արդիւնքի հաշւին	6804	41	7687	65				

Բանկային գումարնե

Աճարւած և վճարելի 0/0/0	187	80						
Անց է կացնում զուտ արդիւնքի հաշւին	872	69	1060	49				

Ընկերութեան ճիւ

Ստացւելի գումարներ յունարի 1 ին 1916 թ. . . .	4060	32						
Տրւած է ընթացիկ հաշիւներով	1219	95	5280	27				

Կան կայքերի հաշիւ

Փակման հաշւեկշիռ								

Ռի հաշիւ

Փակման հաշւեկշիռ								

և ծախսի հաշիւ

Ստացւած է արժէթղթերի կուպոններով 0/0/0								

Ռի 0/0/0-ի հաշիւ

Ստացւելի 0/0/0								

Պերի հաշիւ

Վճարելի գումարներ յունարի 1 ին 1915 թ.	242 - 71							
Ստացւած է ընթ. հաշիւներով	1308 - 55							
Փակման հաշւեկշիռ	3729	01	5280	27				

ՊԱՐԱՆՁ

ՊԱՐՏ

Զանազան անձանց և հիմ

Ստացւելի գումարներ 1-ին յունտարի 1915 թ.	301—84			
Տրւած է ընթ. հաշիւներով	31276—84	31578	68	
Փակման հաշւեկշիռ		46125	84	77704 52.

Պետիգորսկի սանա

Փակման հաշւեկշիռ	123	—		
------------------	-----	---	--	--

Ճաշաբանի

Մնում էր պահեստում յունտարի 1-ին 1915 թ. մթերքներ և փայտ	235	20		
Ծախսած է ճաշարանի վրայ	9167	42		
1915 թւի յունտարի 1-ին ստացւելու էր Ներ- սիսեան դպրոցից	287	—		
Զեղջւում է մուտքի 50/օ՞ը անձեռնմխելի և պա- հեստի գումարների հաշւին	99	68	9789	30

Որբանոցի

Մնում էր պահեստում յունտարի 1-ին 1915 թւի փայտ	100	—		
Ծախսած է	7099	64	7199	64

Որբանոցի երգեցիկ

Փոխադրւած է որբանոցի երգեցիկ խմբի գումարը.	597	50		
--	-----	----	--	--

ՊԱՀԱՆՁ

Նարկութեանց հաշիւ

Վճարելի գումարներ յունտարի 1-ին 1915 թ.	2829	62		
Ատացւած է ընթ. հաշիւներով	74874	90	77704	52

Մորիայի հաշիւ

Մնում էր յունտարի 1-ին 1915 թ.	123	—		
--------------------------------	-----	---	--	--

հաշիւ

Մտացւած է ճաշավարձ Ներսիսեան դպրոցից ի հաշիւ 1914 թւի	287	—		
Ճաշավարձ զանազան անձերից և հիմ- նարկութիւններից	3071—96			
Ներսիսե զանազան անձերից և հիմ- նարկութիւններից	465—28	3537	24	
Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի հաշ-	5965	06	9789	30

հաշիւ

Փոխադրւած է որբանոցի երգեցիկ խմբի գումարը.	597	50		
Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի հաշ-	6602	14	7199	64

խմբի գումարի հաշիւ

Մնում էր յունտարի 1-ին 1915 թ.	597	50		
--------------------------------	-----	----	--	--

ՊԱՐՏ

Գրադարան-ընթեր

1914 թւին ծախսւած էր ի հաշիւ 1915 թ.	203—30				
Զանազան ծախսեր	2194—63				
Զեղջւում է մուտքի 5%՝ և ի հաշիւ անձեռնմխելի և պահեստի գու-					
մարների	46—85	2444	78		
Գնուած է նոր գրքեր	345—62				
Կազմերի ծախս	161—29				
Գրացուցակի ծախս	127—15	634	06	3078	84

Գրադարանի գրաւա

Փակման հաշեկշիռ				363	50
-----------------	--	--	--	-----	----

Անահիտեան գրա

Գնուած են գրքեր	348—03				
Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5%	10—	358	03		
Փակման հաշեկշիռ		285	93	643	96

Շիրինեան գրա

Յաւելեալ ծախս 1914 թւից անցտծ	26—38				
Գնուած են գրքեր	14—33				
Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5%՝	8—81	49	52		
Փակման հաշեկշիռ		126	86	176	38

Սարանի հաշիւ

ՊԱՀԱՆՁ

Ամսավճար և տուգանք բաժանորդներից		1641	45
Փոխադրում է շարժական կայքերի հաշին պարբերական թերթերի		198	10
կիսավճարը			
Անց է կացնուում անվերադաւալի ծախ-		1205	23
սերի հաշին			
1915 թւին գնուած գրացուցակները գրքերը		634	06
կազմերը			

Կահների հաշիւ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թ.		51	50
Մտացւած է		312	—

Դարանի հաշիւ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թ. ծախսելի գումար		443	96
Մտացւած է պ. Ն. Աբելեանից		200	—

Դարանի հաշիւ

Մտացւած է պ. Կ. Շիրինեանից		176	38
----------------------------	--	-----	----

ՊԱՐՏ

Հիւանդանոցի

Մախսւած է Փակման հաշվեկշիռ	37676 2986	73 68	40663	41
-------------------------------	---------------	----------	-------	----

Զարդեղեան գու

Զեղջւում է ի հաշիւ անձեռնմխելի և պահեստի գումարների մուտքի 5% -ը Փակման հաշվեկշիռ	2223	5 77	2229	72
---	------	---------	------	----

Դպրոցական գու

Արժէթղթերի ծախսեր Փոխադրում է դպրոցական նպաստների հաշւին. Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի գումար- ների 5% -ը Փակման հաշվեկշիռ	3695 122 97882	44 67 68	38 67 68	
				101745 70

Խօջամինասեանի

Վճարուած է չքաւոր աշակերտներին թոշակադրամներ Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5% -ը Փակման հաշվուեկշիռ	780— 35—63		815 15161	63 30
				15976 93

Հաշիւ

ՊԱՀԱՆՁ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թ. ծախսելի գումար Ստացուած է նւէրներ և մահճականների վճար	4817 35846	11 30	40663	41
--	---------------	----------	-------	----

մարի հաշիւ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թ. Անձեռնմխելի գրամագլուխ (2500 ր. թիֆլիսի Աղնականների բանկի 5% - գրաւաթղթեր). Ծախսելի գումար Ստացուած է գրաւաթղթերի կտրոններով 0% / 0% /	2000— 110—97 118—75	2110 118	97 75	2229 72
--	---------------------------	-------------	----------	---------

մարի հաշիւ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թւի Անձեռնմխելի գումար Ծախսելի գումար Արժէթղթերի 0% / 0% Փոխադրում է թամամշեան գումարը.	87403—52 892—46 3449—72 10000—		88295	98
	13449	72	101745	70

գումարի հաշիւ

Մնում էր յունւարի 1-ին 1915 թ. Անձեռնմխելի գումար Ծախսելի գումար Ստացուած է արժեթղթերի կուպոններով	15000— 264—43 712—50		15264	43
			15976	93

ՊԱՐՏ

Տէր-Ղաղարեան

Վճարուած է չքաւոր աշակերտ աշակերտուիններին նպաստներ
Անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5% ը
Փակման հաշուեկան

247	03		
11	88		
4340	93	4599	84

Թամամշեան գու

Մանր ծախս
Զեղջում է անձեռնմխելի և պահեստի
գումարների 5% ը
13-74
Փոխադրում է դպրոցական գումարի
հաշուեն անձեռնմխելի գրամագլուխը 10000—
Ծախսելի գումարը
517-18

15	74		
10517	18	10532	92

Պահեստի զինուորների ընտա

Յայտարարութեան վճար
Զեղջում է անձեռնմխելի և պահեստի գումար
ների 5% ը
Փակման հաշուեկան

12	60		
54	10		
4073	85	4140	55

Փախստականների

Ծախսուած է
Փոխադրելի գումար
Փակման հաշուեկան

3394	99		
1000	—		
33876	55	38271	54

Թրքահայ գաղթական

Փակման հաշուեկան

2822	08		
------	----	--	--

գումարի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.
Անձեռնմխելի գումար
Դախսելի գումար
Ծափական գումար

4120—			
242-34			
4362	34		
237	50		

ՊԱՇՆԱՋ

4599 84

մարի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.
Անձեռնմխելի գրամագլուխ
Ծախսելի գումար
Դրամագլուխի 0/0%

10000—			
258-22			
10258	22		
274	70		

նիքների գումարի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.
Զանազան անձերից և հիմնարկութիւններից նու-
էրներ

3058	65		
1081	90		
4140	55		

գումարի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.
Ստացուած է

1389	19		
36882	35		
38271	54		

ների գումարի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.
Փոխադրայի գիւանառնից ստացածը 1141-11
Պետրոգրադի եկեղ. Խորհրդից 1000—
Ստացուած է Փոխարքայի գիւանառնից թրքահայ
գումարների մացորդը

2141	11		
680	97		
2822	08		

ՊԱՐՏ

Հաշուեալ. պայմանով

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ. ճիւղերի մօտ.

1172

50

Յատուկ գումար

Հանդուցեալ Ս. Տէր. Առաքելեանի թիֆլոսի տան
պարտըը
Փակման հաշուեկշիռ

52137 60
266270 09

318407

69

Աբովեան-Նաղար

1914 թուին ծախսածը ի հաշիւ 1915 թւի.
Տրուած է զբականագէտներին նպաս-
աներ . . . . . 700—
Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի
գումարների 50%—ը . . . . . 16—60
Փակման հաշուեկշիռ

50 50

716

60

6666 68

7433

78

Հայրիկեան Փօն

Փակման հաշուեկշիռ

1140 29

Մրուած թրք. գում. հաշիւ

ՊԱՀԱՆՁ

Փակման հաշուեկշիռ

1172

50

Ների հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.

Մտացուած է նուէր հանդուցեալ Ս.

Տէր-Առաքելեանի կտակի համա-

ձայն անշարժ կայքերով . . . 110000—

Մտացուելու է հանդուցեալի կեանքի

ապահովագրութեան վճարը . . . 10000—

198407 69

120000 —

318407 69

Կան Փօնդի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.

անձեռնմխելի գումար արժէթղ. 6665—90

Կանխիկ դրամով . . . . . —78

Մտացուած է արժէթղթերի կուպոն-

ներով . . . . . 333—12

Վուադրուում է 1916 թուի հաշուին

ծախսածը . . . . . 433—98

6666 68

767 10

7433 78

Դի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.

Դրամագլուխ . . . . . 1023—12

0% . . . . . 81—36

Դրամագլուխ 1915 թուի 0% 35

1104 48

81

1140 29

ՊԱՐՏ**Ուսուցչական Փօն**

Ուսուցիչներին նպաստներ	1275
Խաղարկու տոմսակների ապահովագութեան	44-41
Զեղչում է անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5% -ը	122-67
Փակման հաշուեկշիռ	

1442	08
48414	16

49856

24

Դի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.	
Անձեռնմխելի գումար	43882 33
Ծախսելի գումար	3520-53
Մտացուած է արժէթղթերի կտրոններով	47402 86

2453	38
------	----

49856 24

ՊԱՀԱՆՁ**Պօղոսեան Փօն**

Յայտարարութեան ծախս	2-35
Զեղչում է անձեռնմխելի և պահեստի գումարների 5% -ը	19-
Փակման հաշուեկշիռ	

21	35
10515	23

10536

58

Դի հաշիւ

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.	
Անձեռնմխելի գումար	6710-28
Գրքեր	1571-55
Ծախսելի գումար	1874-75

10156	58
380	—

10536 58

Թիֆլ. II Փոխ Վարկի ընկ

Մնացորդ պահանջ յունուարի 1-ին 1915 թ.	
Մուծուած է	937-67
Մտացուելի 0% / 0%	11-80

112	38
949	47

1061

Պ. Բ. հաշիւ № 275

Մտացուած է	
Փակման հաշուեկշիռ	

1000	—
61	85

1061 85

Թիֆլ. Առևտրական բան

Մնացորդ պահանջ 1-ին յունուարի 1915 թ.	
Մուծուած է	17243-38
Մտացուելի 0% / 0%	402-50

2180	28
17645	88

19826

16

Կի Պ. Բ. հաշիւ № 4761

Մտացուած է	
Փակման հաշուեկշիռ	

14000	—
5826	16

19826 16

Թիֆլիսի Առևտրական բան

Մուծուած է	
Փակման հաշուեկշիռ	

500	—
844	51

1344

51

Կի Պ. Բ. Հ. № 550

Մնացորդ պարտք յունուարի 1-ին 1915 թ.	
Մտացուած է	700-
Վճարելի 0% / 0%	54-60

589	91
754	60

1344 51

ՊԱՐՏ

Թիֆլիսի Պետական բան

Փակման հաշուեկշիռ			679	60
-------------------	--	--	-----	----

Թիֆլիսի Վաճառականական

Մնացորդ պահանջ 1-ին յունուարի 1915 թ.	31	77		
Փակման հաշուեկշիռ	171	30	203	07

Թիֆլիսի Վաճառականական

Մնացորդ պահանջ	5204—96			
Մուծուած է	37924—18	43129	14	
Մտացուելի 0/0%		646	19	43775 33

Թիֆլ. Վաճառակ. բանկին աւան

Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ.	10000	—		
1915 թ. փետրուարի 26-ին արուած է № 147 ընկալագրով և մի տարի ժամանակով	10000	—		
Մտացուելի 0/0%	479	16	20479	16

Զքաւորներին արուած

Վճարուելով է	49	45		
Բժշկութեան	62	—		
Թաղման	357	11		
Ճանապարհածախ	934	20		
Միանուագ	375	—	1777	78

Կի Յ. Ը. Հ. Ն 263

ՊԱՀԱՆՁ

Մնացորդ պարտք 1 ին յունուարի 1915 թ.
Վճարելի 0/0/0

634	69	
44	91	

679 60

բանկի Յ. Ը. Հ. Ն 36

Մտացուած է
Վճարելի 0/0/0

200	—	
3	07	

203 07

բանկի Պ. Ը. Հ. Ն 177

Մտացուած է
Փակման հաշուեկշիռ

11700	—	
32075	33	

43775 33

դով տրուած գում. հաշիւ

1915 թուի փետրուարի 26-ին յետ է ստացուած
1914 թուին աւանդով տրուած գումարը

10000	—	
10479	16	

20479 16

նպաստների հաշիւ

Փոխադրուած է Տէր-Ղազարեան գումարի հաշ.

10	—	
1767	76	

1777 76

Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի հաշ.

ՊԱՐՏ

Վճարուած է

Չանազան նպաստ

810

Դպրոցական նպաստ

Վճարուած են նպաստներ գաւառական ծխական
հայոց դպրոցներին

26397 05

Դրամագլուխ

Մախսի դրամագլխից զեղջուում է 1915 թուից
առաջացած դեֆիցիտը
Փակման հաշուեկշիռ

13584 93
70044 07

83629

Անդամավճար

Զեղջուում է անձեռնմխելի և պահեստի դրամա-
գլխների 5%ը
Անց է կացնւում զուտ արդիւնքի հաշուին

75

1425

1500

Ների հաշիւ

Անց է կացնւում անվերադառնալի ծախսերի հաշ.

ՊԱՀԱՆՁ

810

Ների հաշիւ

Ստացուած է նպաստներ գանազան անձերից
Փոխադրուում է յօլելեանական գում. 0/0/0 3178 79
» Թամամշեան » » 517 18
Անց է կացնւում անվերադառնալի ծախսերի հաշ.

17836 70
3695 97
4864 38
26397 05

Ների հաշիւ

Մնում էր յունաւրի 1-ին 1915 թ.
Անձեռնմխելի դրամագլուխ 49822 75
Պահեստի դրամագլուխ 11208 82
Մախսելի գումար 10235 46
71267 03

Անց է կացնւում ընդհատնուր մուտքի
5% անձեռնմխելի և պահեստի
դրամագլ. հաշուին 5361 97

Փոխադրուում է հիւանդանոցի գումարից ծախսե-
լի գումարի հաշուին հիւանդանոցի բնակա-
րանավարձը . . . . . 7000 — 83629 —

Ների հաշիւ

Ստացուած է տարեկան անդամագլխից

1500

ՊԱՐՏ**ՀՆԴԻԱՆՈՒՐ ՆՈՒՅՐ**

Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի դրամա-
գլխների 5% -ը
Անց է կացնւում զուտ արդիւնքի հաշուին

67	—
1273	—

1340

«Համբաւաբեր» շաբա

Վճարուած է թղթի
Ռոճիկներ
Տպարանին
Զանազան ծախսեր
Զեղջւում է անձեռնմխելի և պահեստի դրամա-
գլխների 5% -ը

1266	—
200	—
200	—
238	23
18	72
<hr/>	

1922

95

«Համբաւաբեր»-ի պա

1915 թուի գեկտեմբերի 31 ին մոււմ է պահես-
տում 84 օգմայ թուղթ ձ 9 ր.

756

Պոստ-հեռագրի

Մախսուած է

311

02

Գրասենեակի ծախ

Մառայողներին ոռնիկնը, պօստ և հեռագիր,
վառելիք և լուսաւորութիւն, տպագրութիւն
և այլ ծախսեր

3486

87

ՆԵՐԻ ՀԱՇԻՄ**ՊԱՀԱՆՁ**

Ստացուած է զանազան անձերից և հիմնարկու-
թիւններից . . . . .

1340

թաթերթի հաշիմ

Բաժանորդավճար.	197	50
Նույներ	196	60
Հատավաճառ	2	20
Ցայտարարութիւն	8	—
Փոխադրում է կազմաբարատան հաշուին նրանց արուած թղթի արժեքը .	456	—
Մուում է համբաւաբերի պահեստում թուղթ	756	—
Անց է կացնւում անվերադառնալի ծախսերի հաշ.	306	65
<hr/>		1922
		95

հեստի հաշիմ

Փակման հաշեկշիռ	756	—
<hr/>		

ծախսի հաշիմ

Փոխադրում է գրասենեակի ծախսերի հաշուին .	311	02
<hr/>		

սի հաշիմ

Անց է կացնւում անվերադառնալի ծախսերի հաշ.	3486	87
<hr/>		

ՊԱՐՏ

Պատահական եկամու

Ծախսուած է	.	.	.	104	76
------------	---	---	---	-----	----

Լուսաւորութեան

ԾԱԽՍՈՒԱԾ Է	.	.	495	42	
Զբի համար	.	.			
Լոյսի համար	.	.	716	15	1211 57

Խուզադեան հոգե

Ծախսուած է	.	.	76	88	
------------	---	---	----	----	--

b r b q n j ð t

Յայտարարութեան վճար	.	.	10	—	
---------------------	---	---	----	---	--

ՊԱՐՏ

տի և ծախսի հաշիւ

Առաջուած է	.	.	32	57	
Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի	.	.	72	19	104 76

և ջրի հաշիւ

ՓՈԽԱԴՐԻՈՒՄ Է

Հիւանդանոցի հաշուին	.	.	369	74	
Որբանոցի	"	.	369	74	
Ճաշարանի	"	.	165	14	
Գրասենեակի	"	.	102	35	
Գրադարանի	"	.	204	60	1211 57

հանգստի հաշիւ

Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի	.	.	76	88	
հաշուին	.	.			

հաշիւ

Անց է կացնուում անվերադառնալի ծախսերի	.	.	10	—	
հաշուին	.	.			

Պաղառնալի ծախս. հաշիւ

ԶՈՒՏ ԱՐԴԻՒԽՆՔ

Խուդագետնական քարվանսարայ	2137	78
Անդամագիձարներ	1425	—
Ընդհանուր նուէրներ	1273	—
Ճաշավարձ և նուէրներ	3437	56
Արժեթղթերի $\frac{0}{0}/\frac{0}{0}$	6804	41
Բանկային գումարների $\frac{0}{0}/\frac{0}{0}$	872	69
Դեֆիցիտ 1915 թուի շրջանառութիւնից	15950	44
	13584	93
	29535	37

ԱՆՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼԻ ԾԱԽՍԵՐ

Գրադարան-ընթերցարան	1205	23
Տէր-Գալստեան անշարժ կայք	199	49
Դպրոցական նպաստներ	4864	38
Խուդագետնական և Ղարաջեան տուն	731	16
Պատահական ծախսեր	72	19
Զանազան նպաստներ	810	—
Գրասենեակի ծախս	3486	87
Որբանոց	6602	14
Զքաւորներին նպաստներ	1767	76
Խուդագետնական հոգեհանգիստ	76	88
1914 թ. երեկոյթից անցած ծախս	10	—
«Համբաւաբեր» շաբաթաթերթ.	306	65
Ճաշարան	9402	62
	29535	37

ՓՈԽԱՂԲԵԼԻ ԳՈՒՄ

1915 թուի հաշուին ստացուելիք ամսավճարներ	118	73
գրադարանի բաժանորդներից	780	50
Քարվանսարայից ստացուելիք կրպակավարձեր	433	98
Արովեան-Նազարեան փօնդից 1916 թուի հաշուին ծախսածը	1333	21

ԱՐՆԵՐԻ ՀԱՇԻՒ

Փոխաղբւում է 1915 թ. հաշուին ստացած Տէր-	200	—
Գալստեան հիւանդանոցի ընակարանավարձը	1133	21
Փակման հաշեկշիռ	1333	21

ՄՈՒՏՔ**ԽՈՒԴԱԴԵԱՆ ՈՐԲԱ**

ԵՐԳԵՑԻԿ ԽՄԲԻ ԳՈԽՄԱՐ
ՄՆՈՒՄ ԷՐ յունուարի 1-ին 1915

Ժախսուած է Խուդադեան զումարից

597 50

6602 14

Փոխադրելի

7199 64

ԵԼՔ**ԽՈՅԻ ՀԱԾԻՒԸ****ԶԱՆԱԶԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐ**

Վճարուած է հացի, մսի և այլ մթերքների	2097 03
համար	178 01
Վճարուելու է	<hr/>

2275 04

ՎԱՌԵԼԻՔ ԵՒ ԼՈՒՍԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ժախսուած է 1915 թ. յունուարի 1-ին	100 —
մնացած 2 ս. փայտը	212 76
Գնուած է փայտ, նաւթ և ածուխ	204 60
Ելեքտրական լուսաւորութիւն	<hr/>

517 36

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍ

Թոշակներ որբերի համար	481 —
Վճարուած է ղասական պիտոյքների	177 71
Վճարուելու է	14 39
	<hr/>

673 10

ԶԱՆԱԶԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

Բնկերութեան ճաշարանից ստացուած ճաշի	854 27
համար	165 14
Ծախսուած ջրի համար	610 51
Այլ և այլ ծախսեր	<hr/>

1629 92

ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻՆ ՈՌՁԻԿՆԵՐ

Կառավարչունուն	410 —
Աղախնին	126 —
	<hr/>

536 —

ՀԱԳՈՒԽԵՂԵՆ

Աւարտած սանուհիների համար	333 06
Վճարուած է որբանոցում գտնուածների	595 78
համար	33 94
Վճարուելու է	<hr/>

962 78

ԲԺՇԿԱԿԱՆ

Հիւանդ որբերի բժշկութեան համար	175 44
Փոխադրելի	<hr/>

6769 64

ՄՈՒՏՔ

ԽՈՒԴԱԴԵԱՆ ՈՐԲԱ

Փոխադրած .

7199 64

Պռլ.

7199 64

ՆՈՅԻ ՀԱԾԻՒԸ¹⁾)

ԵԼՔ

Փոխադրած .

6769 64

ՆԳԱՍՏՆԵՐ

Որբանոցի նախկին կառավարչունի օր. Շ.

Քեանդարեանին կենսաթղոշակ .

Որբանոցից գուրս եկած սանուհիներին ամ-

սական նպաստ

240

—

190

—

430

—

Պռլ.

7199

64

¹⁾ Որբանոցը դանւում է ընկ. շինու-
թեան մէջ, ուստի բնակարանավարձը չի
մտած վերոյիշեալ ծախսերում:

ՀԱՅՈՒԹԵՍ¹⁾

ԶԱՅՈՒԹ ՄԹԵՐՔՆԵՐ

Ծախսուած է 1915 թուի յունուարի 1-ի						
մնացորդը	.	.	.	.	185	20
Գնուած է իւղ, պանիր, գետնախնձոր, սոխ						
և այլն մթերքներ	.	.	.	.	2174	70
Գնուած է հաց	.	.	.	.	1840	21
» միս	.	:	.	.	2359	85
Վճառուելու է	.	.	.	.	1215	83
					7775	79

ՎԱՐԵԼԻՔ

Ծախսուած է 1915 թուի յունուարի 1-ին						
մնացած փայտը	.	.	.	50	—	
Գնուած է փայտ	.	.	.	322	41	372 41

ԾԱՐԱՑՈՂՆԵՐԻՆ ՌՈՅԹԻԿՆԵՐ

Կառավարչուհուն	.	.	.	.	350	—
Խոհարարին	.	.	.	.	191	33
Խոհարարի օգնականին	.	.	.	.	110	—
Հուացարարուհուն	.	.	.	.	93	70
Ծառային	.	.	.	.	84	94
					829	97

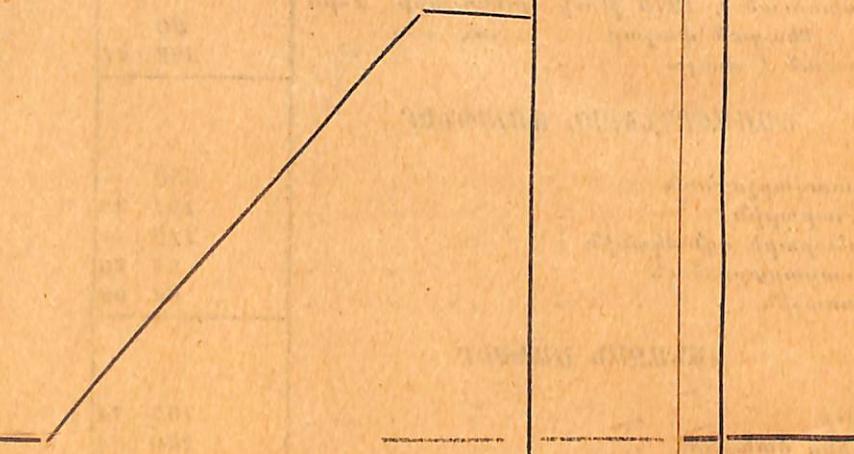
ԶԱՐԱԳՈՒՅ ԾԱԽՍԵՐ

Զուր	.	.	.	.	.	165	14
Մանր ծախսեր	.	.	.	.	.	259	31
Զեղջւում է մուտքի 50%	անձեռնմխելի	և					
պահեստի գումարների հաշումին	.	.	.	.	99	68	
Ներսիսեան զպրոցից ստացուելիք ճաշա-							
փարձը 1914 թուի հաշումին	.	.	.	.	287	—	811 13

¹⁾ Ճաշարանը գտնւում է ընկերութեան շինութեան մէջ, ուստի բնակարանավարձը չի մտած վերոցիշեալ ծախսերում:

ՄՈՒՏՏՔ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ-ՇԱԹԵՐ

Ամսավճար բաժանորդներից	.	.	.	843	80	
Տուգանք ուշացրած գրքերի համար	:	.	.	124	25	
Էնթերցարան յաճախողներից	.	.	.	68	40	
Հին լրագրների վաճառումից	.	.	.	5	—	
1915 թուին գնուած գրքերը, գրացուցակ-	ները և կազմերը	.	.	—	—	1041 48
Փոխադրւում է շարժ. կայքերի հաշուին պար-	բերական հրատարակութիւնների կի-	սավճարը	.	—	—	634 00
Անվերտառնալի ծախս 1915 թուից	.	.	.	—	—	198 10
				1205	23	
						
				Բուբ.	3078	84

ՅԱՐԱՆԻ ՀԱՇԻԽԸ¹⁾

t L f

¹⁾ Գրադարան-ընթերցարանը գտնուում
է ընկերութեան շինութեան մէջ, ուստի և
ընակարանավարձ չի մտած սոյն հաշուում:

ՄՈՒՏՔ

ՀԻԽԱՆԴԱԿԱՆ

Միանուագ նուէրներ զանազան անձերից և
հիմնարկութիւններից . . . .
Մահակալների պահպանութեան համար
ամսավճար նպաստներ . . . .
Հիւանդանոցի ընդհանուր կարիքների համար
ամսավճար նպաստներ . . . .
Մնում էր յունուարի 1-ին 1915 թ. ծախ-
սելի գումար. . . .

7713	90
27068	—
1064	40
<hr/>	
4817	11

Բուր.

40663	41
<hr/>	

ՅԻՇԱՇԻԽԱԼ

ԵԼՔ

Ծառայողներին ոռձիկներ . . . .
Հաց, միս և զանազան մթերքներ . . . .
Զանազան դեղօրայք . . . .
Վերանորոգութեան ծախսեր . . . .
Լոյս և վառելիք . . . .
Զանազան կտորեղէն . . . .
Լուսացարան . . . .
Անձեռնմիելի և պահեստի գումարների 5% ը-ը . . . .
Շարժական կայքեր . . . .
Բնակաբանավարձ . . . .
Զանազան ծախսեր . . . .
Մնում է դեկտեմբերի 31-ին 1915 թ. ծախ-
սելի գումար. . . .

8231	26
9940	90
2151	30
585	31
1238	40
1407	28
2867	36
1792	32
738	50
7000	—
1724	10
<hr/>	
2986	68

Բուր.

40663	41
<hr/>	

ԿԵՆՏՐԳՆԻ 1915 ԹԱԼԻ ՆՅԱԾ

ՆԱԽԱՀԱՇԻԻ ՅՈՒՂԻԱԾՆԵՐ	1915 թուի նախահաշիւ	Սացուած 1915 թուին	Սացուած է նախահաշւից պակաս	Սացուած է նախահաշւից աւելի
ԴՊՐՈՑՍԿԱՆ				
Անանեան գումարի արժէ- թղթերի 0/0/0	1619 75	1619 75	—	—
Մանթաշեան գումարի »	2535 80	2535 80	—	—
Բուզաղեան գումարի »	631 75	631 75	—	—
Յօքելեանական գումարի »	487 58	487 58	—	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	892 46	892 46	—	—
Թամամշեան գումարի 0/0/0 . . .	331 34			
Թամամշեան գումարի մնացորդ . . .	258 22	589 56	517 18	72 38
Տիգրան Աֆրիկեանից . . .	5900 —	5950 —	—	50
Գ. Տէր-Մարգարեանից . . .	2300 —	2550 —	—	250
Իշխ. Աօփիա Արդութեանից.	1200 —	1000 —	200 —	—
Աղ. Ղորդանեանից . . .	1000 —	200 —	800 —	—
Միքայէլ Արամեանից . . .	900 —	—	900 —	—
Աղէբս. Մելիք-Ազարեանից.	900 —	900 —	—	—
Դաւիթ Աւան-Իւզբաշեանից.	900 —	—	900 —	—
Մկրտիչ Քալանթարեանից.	600 —	600 —	—	—
Յովհ. Մանթաշեանից . . .	600 —	—	600 —	—
Եղիսաբէթ Միրզոյեանից . . .	600 —	600 —	—	—
Արշակ Միլեանից . . .	600 —	—	600 —	—
Միքայէլ Ալիքէգեանից . . .	300 —	1600 —	—	1300 —
Մարկոս Դոլուխանեանից . . .	300 —	—	300 —	—
Ա/մ. Եղբ. Սէյլանեաններից.	300 —	300 —	—	—
Ա/մ. Եղբ. Խալաթեաններից.	300 —	—	300 —	—
Մինաս Սուլսանեանից . . .	300 —	—	300 —	—
Կոստանդին Ալիխանեանից.	300 —	—	300 —	—
Յովհ. Շագինեանից . . .	300 —	200 —	100 —	—
Արտ. Էնֆիաճեանից . . .	300 —	—	300 —	—
Եղբ. Բոզարճեաններից . . .	300 —	—	300 —	—
Տիկ. Մարգ. Փրիդոնեանից.	300 —	300 —	—	—
Մամոն Յարութիւնեանից.	250 —	230 —	20 —	—
Զանագան անձերից և հիմ- նարկութիւններից . . .	2000 —	3200 —	—	1200 —
ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՅՈՒՆԴ				
Արժէթղթերի 0/0/0 . . .	2453 38	2453 38	—	—
Փոխադրելի	29960 28	36767 90	5992 38	2800 —

ՀՅՈՒԽԻ ԻՐԵՎԱՐԺՈՒՄԸ

ԵԼՔ

ՆԱԽԱՀԱՇԻԻ ՅՈՒՂԻԱԾՆԵՐ	1915 թուի նախահաշիւ	Սացուած 1915 թուին	Սացուած է նախահաշւից պակաս	Սացուած է նախահաշւից աւելի	1915 թուի նախահաշիւ	Սացուած 1915 թուին	Սացուած է նախահաշւից պակաս	Սացուած է նախահաշւից աւելի
Դպլոցներին նպաստներ . . .	27116 59	26397 05	719 54	—	5851 24	1442 08	4409 16	—
Ուսուցչական ֆօնդ . . .								
ԽՈՒԴԱՌԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ								
Որբանոցի ծախս . . .	6046 —	7199 64	—	—	574 —	882 02	—	308 02
Տան ծախս . . .	1800 —	1972 22	—	—	480 —	480 —	—	172 22
Քարվանսարայի ծախս . . .	Օր. Շ. Քեանգարեանին	240 —	240 —	—	Ա. Պողոսիան Փօնդ	2235 75	21 35	2214 40
Կենսաթղակ . . .	60 —	76 88	—	—	Ար. Պողոսիան Փօնդ	265 97	767 10	501 13
Խուզամինասեանի գումար . . .	941 30	815 63	125 67	—	Խոջամինասեանի գումար	467 96	258 91	209 05
Տէլ. Ղաղարեան գումար . . .	223 78	5 95	217 83	—	Զարդեղեան գումար . . .	340 —	860 97	520 97
Ախալքալաքի անշարժ կայք .	2880 —	3078 84	—	—	Գրադարան-ընթերցարան . . .	6060 —	9789 30	3789 30
Ճաշարան . . .	6060 —	9789 30	—	—	Ճաշարան . . .	2822 08	—	2822 08
Թրահայ գումար . . .	443 96	407 55	36 41	—	Գիւղական գրադարաններ . . .			
ՃԻՒՂԵԲ								
Նոր-Բայազէտի ճիւղի բեն- տաների 0/0/0 . . .	7 22	7 22	—	—				
ԱՆՁԵՌՆՄԽԵԼԻ ԳՈՒՄԱՐ								
Կենարոնի . . .	2014 69	5097 02	—	—	Ճիւղանոց . . .	47917 11	37676 73	10240 38
Ճիւղերի . . .	600 —	264 95	335 05	—	Փախստականների գումար . . .	6139 19	4394 99	1744 20
Կահեստի զինուորն, գումար . . .	4198 65	66 70	4131 95	—	Պահապահ գումար . . .	1000 —	1767 76	767 76
Զբաւորներին նպաստ . . .	300 —	330 14	—	—	Ղարաջեան տուն . . .	300 —	330 14	30 14
ԳՐԱԱՆԵԱԿԻ ԾԱԽՄ	2272 82	3486 87	—	—	ԳՐԱԱՆԵԱԿԻ ԾԱԽՄ	2272 82	3486 87	1214 05
Փոխադրելի	123238 31	107787 87	27205 72	11755 28	Փոխադրելի			

ԽԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԻ ԱԲԾԳՈՐԾՈՒՄԸ

ՄՈՒՏՔ

ԿԵՆՏՐՈՆԻ 1915 ԹՈՒԻ ՆՅ

Փոխադրած .	29960	28	36767	90	5992	38	2800	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	3520	53	3520	53	—	—	—	—
ԽՈՒԴԱԴԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ								
Արժէթղթերի ٪/₀ . . .	3026	—	2921	60	104	40	—	—
Քարվանսարայից . . .	4000	—	4110	—	—	—	110	—
Տանից	1974	—	481	—	1493	—	—	—
ԱԻ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ ՖՕՆԴ								
Արժէթղթերի ٪/₀ . . .	380	—	380	—	—	—	—	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	1874	75	1874	75	—	—	—	—
ԱԲՈՎԵԱՆ-ՆԱԶ. ՖՕՆԴ								
Արժէթղթերի ٪/₀ . . .	333	12	333	12	—	—	—	—
ԽՕԶԱՄԻՆԱՍԵԱՆԻ ԳՈՒՄԱՐ								
Արժէթղթերի ٪/₀ . . .	712	50	712	50	—	—	—	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	264	43	264	43	—	—	—	—
ՏԵՐ-ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ								
Արժէթղթերի ٪/₀ . . .	237	50	237	50	—	—	—	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	242	34	242	34	—	—	—	—
ԶԱՐԴԵՂԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ								
Արժեթղթերի ٪/₀ . . .	118	75	118	75	—	—	—	—
Մնացորդ 1914 թուից . . .	110	97	110	97	—	—	—	—
ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ ԳԻՒՂԻ ԱՆՇԱՐԺ ԿԱՑՔ								
Բնակարանավարձ . . .	600	—	600	—	—	—	—	—
ԳՐԱԴԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ								
Քաժանորդներից ամսա- վճարներ և տուգանքներ.	1000	—	1041	45	—	—	41	45
Փոխադրելի .	48355	17	43716	84	7589	78	2951	45

Փոխադրած .	123238	31	107787	87	27205	72	11755	28
Փոխադրելի .	123238	31	107787	87	27205	72	11755	28

ՄՈՒՏՔ

ԿԵՆՏՐՈՆԻ 1915 ԹՈՒԻ ՆԱ

Փոխադրած .	48355	17	43716	84	7589	78	2951	45
ՃԱՇԱՐԱՆ								
Ճաշավարձ և նուէրներ .	3500	—	3824	24	—	—	324	24
ԹՐԳԱՀ. ԳԱՂԹ. ԳՈՒՄԱՐ.	2822	08	2822	08	—	—	—	—
ԳԻՒՂԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ .	443	96	820	34	—	—	376	38
ՃԻՒՂԵՐ								
Նոր Բայազէտի ճիւղի գումարի $\%/\%$.	7	60	7	60	—	—	—	—
Անձեռնմխելի և պահեստի գումարի 5% .	600	—	264	95	335	05	—	—
ԱՆՁԵՐՆՄԽԵԼԻ ԳՈՒՄԱՐ.								
ԱՐԺԷԹՊՂԹԵՐԻ $\%/\%$.	1944	55	1944	55	—	—	—	—
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ	47917	11	40663	41	7253	70	—	—
ՓԱՆՍԱՏԱՆԱՆ, ԳՈՒՄԱՐ.	6389	19	38271	54	—	—	31882	35
ՊԱՀԵՍՏԻ ԶԻՆԻՈՐՆԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐ.	4258	65	4140	55	118	10	—	—
ԱՆԴԱՄԱԿՑԱԿԱՆ ՎՃԱՐՆ.	3000	—	1500	—	1500	—	—	—
ՆՈՒԵՐՆԵՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	3000	—	1340	—	1660	—	—	—
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ, ԵՐԵԿՈՅԹ	1000	—	—	—	1000	—	—	—
ԲՈՒՐ.								
Բուր.	123238	31	139316	10	19456	63	35534	42

ԽԵՀԵՇՈՒԻ ԻՐԵԳՈՐԾՈՒՄԸ

ԵԼՔ

Փոխադրած .	123238	31	107787	87	27205	72	11755	28
ԲՈՒՐ.								
Բուր.	123238	31	107787	87	27205	72	11755	28

Դրամարկղ		437 10
Կանխիկ դրամ	.	.
Արժեքութեր	.	.
300 ը. ան. արժ. 4 ⁰ / ₀ պետ. ըեն. Տ' 77/ ₇₆	233 12	
1100 ը. » 5 ⁰ / ₀ ն. փ. 1905 թ. II շըլ. ձ 88/ ₂₃	981 55	
166800 ը. » թ. Ք. Ը. Բ. 5 ⁰ / ₀ օբլ.	139727 72	
20000 ը. » » » 4 ¹ / ₂ ⁰ /0 օբլ.	13670 76	
68200 ը. » Վրաց. Ազնւ. բանկի 5 ⁰ / ₀ գրաւաթղթ.	56656 30	
7 հատ Պետ. ներք. փոլս. 1906 թ. 5 ⁰ / ₀ ձ 937/ ₅₀	6562 50	
1 հատ » » » 1908 թ. » ձ 100/ ₀₀	103 40	
80 հատ Թիֆլ. Առևտր. բանկի ակց. ձ 350 ր.	28000 —	
8 հատ I կարգի խաղ. տոմս.	2857 —	
6 հատ II » » »	1667 —	
1 հատ III » » »	315 —	
	4839 —	250774 35
Պարապանեներ	.	.
ա) Շիւղեր	.	.
Ուղարկուած կնիք մատեանների հաշուից	67 — 74	
Պետական գումարների ճիւղ	3004 — 45	
Ճիւղերից ստացուելի 5 0/0-ը ի հաշիւ անձն- ումմիւելի և պահեստի գումարների	907 — 13	3979 32
բ) Թրքահայ գումարներ հաշ. պայմ. տրուած	.	.
Կարսի ճիւղ	1000 —	
Երեանի ճիւղ	97 —	
Իգդիրի ճիւղ	50 —	
Ախալցխայի ճիւղ	25 — 50	1172 50
գ) Զանազան անձինք եւ հիմնարկութ.	.	.
Յովնանեան դպրոց.	105 —	
Ներսիսեան դպրոց	733 —	
Թիֆլ. II փոխ վարկի ընկ. պ. ը. հ. № 275	61 — 85	
Առևտր. բանկի պ. ը. հ. № 4761	5826 — 16	
Վաճառ. բանկի պ. ը. հ. № 177 32075 33		
» » պահ տրուած գում. 10479 16 42554 — 49		

ԴԵԿԱԴՐԱՄԻ 31-ԻՆ

ԱԿՏԻՎ

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՄ 1915 ԹՈՒԻ

Փոխադրած.	49280 50	515182	25121145
Քաղաքների միություն	197 89		
Հայկական կմստրոնական կոմիտէ	415 66		
Ազգային Բիւրո	100 —		
Նիւ-Իօրկի ապահովագրական ընկեր.	10000 —		
Էնկ. գրադարան (գրաւականներ բաժանորդն.)	312 —		
Զանազան անձինք	180 63		
Կենտր. կոմիտէի կազմարարատուն	456 —	60942 68	
Դ) Փոխադրելի գումարներ			
Ս. Տէր-Առաքելեան գումար	794 29		
Արովեան-Նազարեան ֆօնդ	433 98		
Գրադարան-ընթերցարան	118 73		
Քարվանսարայ	780 50		
Համբաւարերի պահեստ	756 —	2883 50	68978 —
Աճառած կայք			
Խուզադեան տուն (որրանոց, հիւանդանոց և բնակարան) Թիֆլ. Արաւ-Արագեան հրապ.	30200 —		
Ղարաջեան տուն (գրադարան-ընթերցարան, ձաշարան, հիւանդանոց և գրասենեակ) Արաւ-Արագեան հրապարակում	40565 83		
Խուզադեան քարվանսարայ, Թիֆլս. անկիւն Ուկունի և Ակիմովսկիյ փողոցների	67449 67		
Տէր-Դալստեան անշարժ կայք—ը քարաշէն տուն և այգի Գորուայ Ախալքալաք գիւղում	20511 49		
Խշանունի Սօֆիա Արդութեան-Երկայնաբազուկի կալուածք Սանահին գիւղում 3½ դեսատին հող	1385 —		
Երկյարկանի քարաշէն գպրոցական շինութիւն	8615 —	10000 —	
Ս. Տէր-Առաքելեանի կալուածք—Երկյարկանի քարաշէն տուն Սերգէսկի փողոցում	100000 —		
Վաշովան գիւղի գպրոցական մի յարկանի շինութիւն և այգին	10000 —	110000 —	278726 99
Տարժական կայքեր			
Հիւանդանոցում		3103 92	
Ճաշարանում		766 21	
Փոխադրելի		3870 13	598916 44

ԴԵԿԵՄԵՐԵՐԻ 31-ԻՆ

ՊԱՍՏԻՎ

Փոխադրած	5000 —	73500 —	62398 53
Զանազան անձերի նուէրներից.	8903 52	13903 52	
Թամամշեան գումար	10000 —	10000 —	
Ծախսելի գումար՝ նոյն գումարի 0/0/0	479 16	10479 16	97882 68
Ուսուցչական ֆօնդ՝ անձեռնմխելի գումար	43882 33		
Ծախսելի գումար	4531 83	48414 16	
Աւ. Պօղոսիան հրատարակչ. ֆօնդ՝	6710 28		
Անձեռնմխելի գումար	1571 55		
Գրքերով	2233 40	10515 23	
Ծախսելի գումար	2822 08	6666 68	
Փախստականների գումար	33876 55	36698 63	
Իշխան Թ. Խօջամինասեանի գումար՝	15000 —		
Անձեռնմխելի.	161 30	15161 30	
Ծախսելի		4073 85	
Պահեստի զինուորների գումար.			
Ն. Տէր-Ղազարեան գումար՝	4120		
Անձեռնմխելի.	220 93	4340 93	
Զարգեղեան գումար՝	2000 —		
Անձեռնմխելի.	223 77	2223 77	
Հիւանդանոց՝			
Ծախսելի գումար	2986 68		
Շարժական կայք	3103 92	6090 60	
Անահիտեան գրադարան		285 93	
Երիխոնեան գրադարան		126 86	
Յ. Ի. Խուզադեան գրամագլուխ և կայք		141907 69	
Ա. Ք. Ղարաջեան կայք		26500 —	
Յ. Ջ. Տէր-Դալստեան կայք		20000 —	
Իշխ. Սօֆիա Արդութեան կայք.		10000 —	
Ս. Տէր-Առաքելեան գրամագլուխ և կայք	120000 —		
Տան պարտքը	52137 60	67862 40	400868 03
Անձեռնմխելի գրամագլուխ		51610 07	
Պահեստի գրամագլուխ		14783 47	
Ծախսելի գումար.		3650 53	70044 07
Փոխադրած		631193 31	

ԱԿՏԻՎ

ՀԱՇՈՒԽԵԿՇԻՌ 1915 ԹՐԻՒԽ

ԵՐԱՆԱԿԱՆ

ԴԵԿԵՄԵՆՏՈՒԹՅՈՒՆ 31-ԻՆ

ՊԱՍՏՎ

Փոխադրած

Ա. ԽԵՐԵԶԵՑՆ

ՀԱՅՈՒՆԱԿԱՌ

ԱՐ. ՓԱՐԵՄՈՒՅԵԲՆ

5% ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԵՆՑՈՒՅԹ

Մայր գումար կենաբոնի	100 ր. —
Նոր-Բայազէտի ճիւղի	200 ր. — 300 —

1 հատ 100 բուբլանոց № 783/83.

1 հատ 200 բուբլանոց № 500/140.

5% ՆԵՐՔԻՆ ՓՈԽԱ.Ո. 1905 թ. II ՇՐՋԱՆԻ ԱՐԺԻԹՈՒԳԻԹ

Անձեռնմխելի գումար	1100 ր. —
1 հատ 100 բուբլանոց № 030964.	
2 հատ 500 բուբլանոց №№ 354591, 354592.	

5% ՆԵՐՔԻՆ ՓՈԽԱ.Ո. 1906 թ. ԱՐԺԻԹՈՒԳԻԹ

Աքովեան Նազարեան Փօնդ	6562 ր. 50 կ.
7 թերթ 937,5 բուբլանոց	
Сер. 242 №№ 04151—04165, 04796—04800, Сер. 264 №№ 05576—05590.	

5% ՆԵՐՔԻՆ ՓՈԽԱ.Ո. 1908 թ. ԱՐԺԻԹՈՒԳԻԹ

Աքովեան Նազարեան Փօնդ	100 ր. —
1 հատ 100 բուբլանոց № 056377.	

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵԽՐԱՎԱՆ, ԲԱՆԿԻ ԱՆՑԻՍՆԵՐ

Խուզադեան գումար	28000 ր. —
80 ակցիա №№ 36, 37, 41, 488, 2076—2080, 4901—4931, 9559—9598.	

5% ԽԱԴԱՐԿԱՆԹԵԱՆ ՏՈՄՍՈՎԱՆԵՐ

Դպր. ուսուցչ. Փօնդի 3 հատ 1, II և III կարգի տոմսեր	300 ր. —
Խուզադեան գումարի 6 » I և II » » 600 ր. —	
Անձեռնմխելի » 6 » I և II » » 600 ր. —	

I կարգի տոմս № №	II կարգի տոմս № №	III կարգի տոմս № №
1414/35	912/20	14937/4
3295/15	2715/13	
4478/49	12377/49	
4656/48	14235/20	
9236/35	14385/21	
10591/22	14473/47	
10994/14		
16895/43		

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՆԴՎԱՆՍՆԵՐԻ ԲԱՆԿԻ 5% ԿՐՍՈՒԱԿԱՆ ԹՈՂԹԵՐ

Տէր-Ղազարեան գումար	5000 ր. —
Բուղադեան գումար	13300 ր. —
Դպրոցական Փօնդ	14300 ր. —
Անձեռնմխելի գումար	18800 ր. —
Ուսուցչական Փօնդ	14300 ր. —
Զարդեղեան գումար	2500 ր. — 68200 ր. —

100 բուբլանոց №№	500 բուբլանոց №№	500 բուբլանոց №№
27460	24884	25038
27677	24885	25039
	24886	25040
	25031	25041
	25032	25042
	25033	25043
	25034	25683
	25035	25684
	25036	25685
	25037	25686

500 բուրկանց
№ №

25687	25726
25688	25727
25689	25728
25690	25744
25691	25745
25692	25746
25693	25747
25694	25748
25695	25749
25696	25750
25697	25751
25698	25752
25699	25753
25700	25754
25701	25870
25702	25871
25703	25913
25704	25916
25723	25917
25724	30000
25725	

1000 բուրկանց
№ №

10885
10886
63604
63605
63606
63607
63608
63609
63610
63611
63612
63613
63614
63615
63620
64683
64684
64685

1915 թվի գեկտեմբերի 31-ին ընկերութեան Արժեթղթերը ԳՏՆԻՈՒՄ
ին ՀԵՏԵԽԵԱԼ ԲԱՆԿԵՐՈՒՄ

Պետական բանկ յ. լ. հ. № 263:
Վաճառ. բանկ. յ. լ. հ. № 36:
Վաճառ. բանկ. պ. լ. հ. № 177:
Ա փոխ. վ. ընկ. պայմ. լ. հ. № 275:
Թ. Առևտ. բանկ. պ. լ. հ. № 4761:
» » յ. լ. հ. № 550:

Ա Ր Ժ Է Թ Ղ Թ Ե Ր

Պուր. կ.	Պուր. կ.	Պուր. կ.	Պուր. կ.	Պուր. կ.	Պուր. կ.	Պուր. կ.
4% Ռենտաներ	300	—	—	—	—	300 —
5% ներքին փոխ. 1905 թ.	1100	—	—	—	—	1100 —
Թ. Ք. Վ. Հնկ. 5% օբլիգ.	3100	—	52400	—	111300	166800 —
Թ. Ք. Վ. Հնկ. 4½% օբլիգ.	—	—	20000	—	—	20000 —
Վրաց Ազն. բանկի գրաւաթղթ.	—	—	—	68200	—	68200 —
7 համ 5% պետ. ներք. փոխ. 1906 թ.	6562 50	—	—	—	—	6562 50
1 համ 5% պետ. ներք. փոխ. 1908 թ.	100	—	—	—	—	100 —
Թիֆ. Առևտ. բանկի ակցիաներ	—	—	28000	—	—	28000 —
8 համ I խաղաք. տոմս.	300	—	500	—	—	800 —
6 » II » »	100	—	500	—	—	600 —
1 » III » »	100	—	—	—	—	100 —
Ընդամենը . . .	11662 50	101000	68200	111300	292562 50	

ԱՐԴԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կովկասեան Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան
Վերաստուգիչ Յանձնաժողովի

Կովկասեան Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան Վերաստուգիչ Յանձնաժողովի իր մի շաբթ նիստերում, սկսած սոյն տարուայ մարտի 14-ից մինչև ապրիլի 22-ը քննելով նոյն Ընկերութեան 1915 թուի հաշիւները, արեց իւր հետեւեալ դիտողութիւնները՝

ա) Ընկերութեան գումարները զանուեցան ճիշտ և համապատասխան մատեաններում ցոյց տուած գումարներին:

բ) Ընկերութեան ունեցած բոլոր արժէթղթերը ստուգուած են փաստաթղթերով և գտնուած են ճիշտ:

Հաշիւները և առանձնապէս հաշուապահական մասը տարուած են կանոնաւոր և խնամքով:

գ) Դրամարկղ մտած գումարներից ոմանք անցած են յետին թուով. օրինակ՝ № 42 և 100 ընկալագրերով ստուգուած են մարտի 31-ին 50 ր. և ապրիլի 4-ին 10 ր. դրամարկղում այդ գումարները ցոյց են տրուած ապրիլի 2-ին և 8-ին։ Առետրական բանկի գրքոյկում ապրիլ 1-ին ցոյց է տրուած իբրև մուծուած 2600 ր. իսկ դրամարկղի մատեաննում գրուած է ապրիլ 3-ին։

Առետրական բանկի պայմանական ընթ. հաշուի քաղուածքում մայիսի 28-ին գրուած է մուտք 590 ր. իսկ Ընկերութեան դրամարկղում այդ գումարը նշանակուած է յունիսի 6-ին և բանկի գրքոյկում էլ չէ գրուած, նոյնպէս նոյն բանկի գրքոյկում չեն գրուած յունվար 14-ին ընկերութեան վճարած 900 ր. մարտի 28-ին 2950 ր. գեկտեմբերի 31-ին տոկոսները 402 ր. 50 կ. նոյն կարգով չեն գրուած Վաճառականական բանկի պայմանական ընթ. հաշուի գրքոյկում փետրվարի 24-ին մուծուած 272 ր. 70 կ. և ½ 645 ր. 49 կ.։

դ) Ապրիլի 29-ին Վաճառականական բանկի պայմանական ընթ. հաշուի քաղուածքում նշանակուած է ստացուած 1200 ր. № 12392 չէկով, բայց չէկի գրքոյկի № 12392 արմատի վերայ ոչինչ գումար չէ նշանակուած. գծուած է կարմիր մատիտով և գրուած. ռոչնչացուած և պատուած է»։ Նոյն Վաճառ. բանկի պայմանական ընթացիկ հաշուի № 12395 չէկի արմատի վերայ գրուած է 500 ր. բայց դրամարկղում չէ մուծուած այդ գումարը իբրև ստացած։

ե) Ընկերութեան դրամարկղը մտած գումարների համար, բայց ընկալագրերից, երբեմն արւում են նամակներ իբրև ընկալագիր. օրինակ մայիսի 18-ին մուտք է եղել Թիֆլիսի Քաղաքային Վարկի ընկերութիւնից իբրև նուէր 800 ր., մինչդեռ մայիսի 13-ի № 522 նամակով յայտնում է հնորհակալութիւն նոյն ընկերութեանը 900 ըուբլու համար. չնայած իսկապէս ստացուած է եղել 800 ր.։

Ցանկալի է, որ Ընկերութեան բոլոր մուտքերը կատարուեն որոշեալ ձեկի ընկալագրերով, որով նախ կիշտանայ ստուգութիւն կատարելը և երկրորդ տեղի չեն ունենայ թիւրիմացութիւններ։

զ) Ընկերութիւնը իր միջոցներից ունի ծախսած գումարներ Քաղաքների Միութեան հաշուին, Հայկական կենտրոնական Կոմիտէտի և Ազգային Բիւրոյի, բայց մնացորդ գումարները՝ առաջինի վերայ 197 ր. 89 կ. երկրորդի վերայ 415 ր. 66 կ. և երրորդի վերայ 100 ր.՝ ընդամենը 713 ր. 55 կ., որը մինչև այժմ չէ ստացուած։

է) Ընկերութեան անդամներից եօթ հոգի թէպէտ ստացել են ընկալագրեր, բայց այդ 35 ր.՝ հաշուէտութեան տարուայ ընթացքում չէ վճարուած և մնում է ապառիկ։

ը) Նախահաշուի իրագործումը։ Կան գումարներ, որոնք ծախսուած են նախահաշուից աւելի. օրինակ՝ Աբովեան-Նազարեան Փօնդ 501 ր. 14 կ., ճաշարան 3789 ր. 30 կ., գրասենեակ 1214 ր. 05 կ., որբանոց 1153 ր. 64 կ.։ Իսկ կան գումարներ, ծախսուած նախահաշուից պակաս. օրինակ՝ գպրոցական նպաստներ 719 ր. 54 կ., ուսուցչական Փօնդինը 4409 ր. 16 կ., Պօղոսեան Փօնդինը 2214 ր. 40 կ., թրքահայ գումար 2822 ր. 08 կ., փախստական-ներինը 1744 ր. 20 կ., պահեստի գինուարներինը 4131 ր. 95 կ. և այլն։

Այսպիսով առաջ են գալիս խոշոր գումարներ նախահաշուից աւելի և պակաս ծախսուած։ Յանձնաժողովի կարծիքով այդպիսի

խոշոր գումարներ ծախսելու դէպքում, հարկաւոր է ընդհանուր ժողի որոշումը: Խոկ պակաս ծախսած գումարների վերաբերեալ, հարկաւոր է ասել, որ այդ մնացած ծախսելի գումարները պէտք է չպահուէին, քանի որ ներկայ պայմաններում կարիքը շատ մեծ է, խնչպէս օրինակ՝ փախստականների գումարը, ուսուցչական ֆոնդինը, թրքահայ գաղթականներինը, պահեստի դինուորներինը, չքառոր աշակերտներինը և այլն:

թ) Խնչպէս 1916 թուի նախահաշուի քննութեան ժամանակ վերաստուգիչ Յանձնաժողովը նկատել է և նոյնը այժմ կը կնում է, որ յատուկ ծախսելի գումարների 29283 ր. 43 կ. մնացորդների (որոնք մնացել են ամբողջ տարում անդործադրելի) վերայ հոշուելու է տոկոսներ և նոյն քանակութեամբ աւելացուելու են ծախսելի գումարները: Բայց չնայած, որ այդ գիտողութիւնը կատարուել է 1915 թուի նոյեմբերին, երբ դեռ այդ թուի հաշիւները փակուած չէին և Խորհուրդը համաձայնուեց Յանձնաժողովի հետ կարգաւորել այդ հարցը, այնուամենայնիւ հաշիւները փակուեցան և այդ տոկոսները ոչ միայն չաւելացան յատուկ ծախսելի գումարների մնացորդների վերայ, այլ ընդհակառակը անցան Ընկերութեան ընդհանուր շրջանառութեան մէջ, պակսեցնելով նոյն տարուայ դէֆիցիտը նոյն տոկոսների գումարով:

ժ) Դպրոցական նպաստներ խոստացող անձինքներից ոմանք ժամանակին չվճարելով իրենց խոստացած գումարները 6750 ր. առաջ է եկել դպրոցական դէֆիցիտը 3864 ր. 38 կ.:

ժա) Ճիւղերից ստացուելիք 5 % յօգուտ Ընկերութեան անձեռնմխելի և պահեստի դրամագլուխների 907 ր. 13 կ., մինչև այժմ չեն ստացուած: Նոյնպէս չեն ստացուած թրքահայ գումարից ծախսի համար ուղարկուած Ղարսի ճիւղին 1000 ր., Երևանի ճիւղին 97 ր., Իգդիրի ճիւղին 50 ր., Ախալցխայի ճիւղին 25 ր. 50 կ., ընդամենը 1172 ր. 50 կ.:

ժբ) Որբանոցի վերայ եղած ծախքը եղել է 7199 ր. 64 կ., աւելացնելով դրա վերայ ընակարանի վարձը ծախք լինում է սոտաւապէս 8000 ր., աչքի առաջ ունենալով որբերի թիւը 28 հոգի, որ մինչեւ տարուայ վերջը պակասելով հասել է 16-ի, Յանձնաժողովս գտնում է չափազանց և առաջարկում է կարգաւորել որբանոցի հարցը, խնչպէս հարկն է:

ժգ) Ճաշարան այցելելով մի քանի անգամ Յանձնաժողովը

գտաւ, որ նախ բացակայում է բոլոր ճաշողների մանրամասն ցուցակը, որը նախորդ տարիներում միշտ եղել է, երկրորդ ճաշարանում գտնուած մատեանը այնքան էլ չի համապատասխանում ճշշտութեան, բացակայում է ընդհանուր կարգը. մթերքները չեն գրւում ժամանակին, որից առաջ է գալիս, մանաւանդ այժմ, թանգութիւն, դժուարութիւն և անբաւարար մնունք:

Յանկալի է, որ ճաշարանի մասնաժողովը աւելի աշալուրջ հոկէ այդ դժուարին գործին:

ժդ) Մանօթանալով հիւանդանոցի հաշիւների հետ նկատուեց սիստեմի բացակայութիւն. այդ պատճառով վերաստուգութիւն կատարելը դժուարին եղաւ ցանկալի կերպով:

Հիւանդանոցի սկզբնական վիճակը և նրա կարգերը ենթարկուել են Խորհրդի կողմից կանոնաւոր հակողութեան, սակայն վերջերում բացակայել է այդ հակողութիւնը, որը և անդրադաել է հիւանդանոցի ներքին կեանքի և կարգերի վերայ:

ժե) «Համբաւաբեր» շաբաթաթերթի հաշիւները, չնայած որ նորա չեն մտնում սոյն տարուայ ըննութեան շրջանում, այնուամենայնիւ Յանձնաժողովս ծանօթանալով այդ հաշիւների հետ, կարևոր համարեց զեկուցանել հետեւալը. մինչ 18 ապրիլի 1916 թ. ընդհանուր մուտք եղել է 4215 ր. 90 կ., ծախք է եղել 4210 ր. ընդհանուր մուտք լինելու է 1000 ր.—նաև 900 ր., ուրեմն տարեկան ծախք լինելու է մինչև 11000 ր.—նաև 900 ր., ուրեմն տարեկան ծախք լինելու է մինչև 6000 ր.—իսկ մուտք լինելու է նաև սահացուով 5000 ր., այսպիսով առաջանալու է դէֆիցիտ մինչև 6000 ր.

ժգ) Հաշուէտութեան տարուայ ընթացքում Ընկերութիւնը ունեցել է գուտ արդիւնք 15950 ր. 44 կ., անվերագառնալի ծախք 29535 ր. 37 կ., դէֆիցիտ եղել է 13584 ր. 93 կ., որպիսի գումարը ծածկուել է նախորդ տարուայ մնացորդ ծախսելի գումարով 10235 ր. 46 կ. և հիւանդանոցից երբեք ընակարանի վարձ, մուտք գրուած 7000 րուբլով, որից յետոյ մուտք է ծախսելի գումար առ 1-ն յունվար 1916 թ. 3650 ր. 53 կ.:

Վերջացնելով հաշիւների ըննութեանը, վերաստուգիչ Յանձնաժողովս պարտք է համարում վերստին յիշեցնել, որ Ընկերութեան հաշիւները քանի գնում, այնքան շատանում և բարդանում են և Յանձնաժողովը իրազեկ չլինելով տարուայ ընթացքում կատարուած

գործողութիւններին, հաշիւների ընսութիւն կատարելը բաւական դժուարին է դառնում, չնայած այս մասին Ընդհանուր ժողովում քանիցս խօսք է եղել և Խորհուրդն ևս համաձայնուել է տարուայ քանիցս խօսք է եղել և Խորհուրդն ևս համաձայնուել է տարուայ մէջ երբեմն-երբեմն հրաւիրել իր նիստերին Վերաստուգիչ Յանձնական մաժողովին, բայց այդ կարևոր բանը մինչև այժմ չէ կատարուել և թողնուած է առանց ուշադրութեան:

Թիֆլիս 23 ապրիլի 1916 թ.

Սահազար Յանձնաժողովի՝ Ա. Ահարեան

Անդամներ Յանձնաժողովի՝

{ Զ. Աթաթեան
Դ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԻ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Վերաստուգիչ Յանձնաժողովի արձանագրութեան առթիւ

գ. 1) № 42 ընկալագիրը, որով պէտք է ստացուէր մի խմբագրութիւնից նրա ժողոված 50 ր. գումարը, գրուած էր մարտի 31-ին, յուսալով որ այդ օրը կստացուի, սակայն խմբագրութիւնը վճարեց ապրիլի 8-ին, ուստի և մուտք գրուեց այդ օրը:

2) № 100 ընկալագրով 10 ր. ստացուել է ապրիլի 4-ին շաբաթ օրը, սակայն գանձապահի բացակայութեան պատճառով մուծուել է ապրիլի 8-ին:

3) Մի քանի գումարներ, եթէ ուշ են մուծուել մատեան, պատճառն այն է, որ գանձապահը նշանակած ունի որոշ օրեր, երբ գալիս է և մտեան մուծում, ուստի բանկը մուծած գումարներից մի քանիսը մտել են յետին թւով: 2950 ր. մուծել է պ. Ափրիկեանը, ուստի և բանկի գրբոյկում չի մտել, նոյնպէս և տունականը 402 ր. 50 կ. բայց այդ գումարները նշանակուած են թէ կոսները 402 ր. 50 կ. բայց այդ գումարները նշանակուած են թէ բանկի բաղուածքում և թէ ընկերութեան օրգերներում և մատեաններում:

դ) Վաճառականական բանկից № 12392 չէկով 1200 ր. ստացուել է, ինչպէս երեսում է բանկի բաղուածքից և ընկ. մատեաններից, իսկ № 12395 չէկով 500 ր. չի ստացուել: Գանձապահը սխալ մամբ փոխանակ երկրորդ չէկի վրայ մակագրելու. «ոչնչացուած է» գրել է առաջին չէկի վրայ:

ե) Խորհրդիս անդամներից մէկը յայտնեց, որ Թիֆլ. Քաղաքացին Վարկի ընկերութիւնը 900 ր. է յատկացրել յօգուտ Ընկերու-

թեան, ուստի Խորհուրդս պաշտօնական գրութեամբ շնորհակալութիւն յայտնելով 900 ը. համար, խնդրեց գումարը յանձնել ընկերութեանս կառավարչին: Բայց քանից դուրս եկաւ, որ Վարկի ընկերութիւնը ոչ թէ 900 այլ 800 ը. է յատկացրել: Այդ մասին Վարկի ընկերութիւնից ստացուեց պաշտօնական թուղթ և ներկա. յացուեց Վերաստուգի Յանձնաժողովին:

ը. Այդ հիմնարկութեանց հետ ընկերութեան Խորհուրդը միշտ ունենում է գրամական հաշիւներ, ուստի և տարուայ վերջը նրանից հասանելի գումարները չեն ստացուած: Այժմ արդէն ստացուած են:

է. 35 ը. անդամավճարներից մի քանիսը ներկայիս արշան ստացուած են: Ինչպէս մի քանի անգամ էլ յիշուել է, Խորհուրդը գրած պատրաստի անդորրագրերը ուղարկում է անդամներին և ապա վճարը ստանում: Պատահում է դէպքեր, որ ուշացնում են վճարել:

ը. Մի քանի յօդուածներով նախահաշուից աւել ծախսելու պատճառը ներկայ թանգութիւնն է: Խորհուրդը չէր կարող այդ առթիւ արտակարգ ընդհանուր ժողով գումարել, որովհետեւ թանգութիւնը առաջանում էր աստիճանաբար և անակընկալ կերպով:

Իսկ չծախսուած գումարների պատճառը հետևեան է. 1) Խորհուրդը դպրոցական նպաստները փոխադրում է այն դպրոցներին, որոնցից ստացւում է տեղեկագիր դպրոցի բացման և այլ խնդիրների մասին: Դպրոցներից մի մասը այդպիսի տեղեկագրների առաքումը ուշացրել է և ուղարկել 1916 թուին, ուստի և 1915 թուին ուղարկած նպաստները ցոյց են տրուել նախահաշուից պակաս: 2) Ուսուցիչների բոլոր դիմումներին, որոնց կարելի էր օգնել, բաւարարութիւն է տրուած: Դէտք է ասել, որ ուսուցչական ֆօնդի կանոնադրութիւը հնարաւորութիւն չի տալի կարիք ունեցող բոլոր ուսուցիչներին էլ օգտուելու ֆօնդից, ուստի և դիմումների թիւը չի է: Կանոնադրութեան մի քանի կէտերը փոխելու խնդիրը Խորհուրդս մտցրել է այսօրուայ ընդհանուր ժողովի օրակարգի մէջ: 3) Պօղոսեան հրատարակչական ֆօնդի գումարը չի ծախսուելթըզթի թանգութեան պատճառով: Թթքահայ գումարների ծախսուելու պատճառն այն է, որ ներկայիս կան յատուկ մարմիններ, որոնք գրադւում են այդ խնդրով և օգնում են գաղթականներին:

4) Փախստականների և պահեստի գինուորների գումարները

ծախսուում են խնայողաբար, որպէսզի ապագայում աւելի խիստ կարիքի ժամանակ օգնութեան համանենք:

թ) Յատուկ գումարների $0/0/0$ -ի տոկոսները իրանց յատուկ գումարներին աւելացնելու խնդիրը Վերաստուգիչ Յանձնաժողովը անցեալ տարի ընդհանուր ժողով քերեց, որտեղ Խորհուրդը յայտնեց թէ այդ խնդիրը ինքը կըննի և կներկայացնի առաջիկայ ընդհանուր ժողովին, ուստի և 1915 թուի հաշիւները փակուել են նախորդ տարիների նման:

ժ) Խորհուրդս դպրոցական նպաստները ստանալու համար յաճախ դիմում է նուիրատուներին, սակայն մի քանի հանգամանք արգելք են հանդիսանում ժամանակին ստանալու այդ գումարները:

ժա) Ճիւղերից մի քանիսը պատերազմի պատճառով հնարաւորութիւն չեն ունենում անձեռնմխելի գումարի $50/0$ -ը ուղարկելու: Ճիւղերին ուղարկած 1172 ը. 50 կ. թրքահայ գումարը ամբողջովին չի ծախսուել: Ամբողջ գումարը ծախսելուց յետոյ ճիւղերից կստացուեն մանրամասն հաշիւները:

ժբ) Որբանոցի հարցը կարգաւորելու մասին Խորհուրդը խօսել է իր նիստներից մի քանիսում և այժմս էլ այդ հարցը մտցնում է ընդհանուր ժողովի օրակարգի մէջ:

ժգ) Ճաշարանում ճաշողների մանրամասն ցուցակը գտնուում է Ընկերութեան գրասենեակում, իսկ ճաշարանում կախելու համար, Խորհուրդս արդէն կարգադրութիւն արել է: Ճաշարանի մամնաժողովը միշտ էլ աշխատում է մթերքները գնել որքան կարելի է արժան վնով, բայց ներկայ պատերազմի պատճառով յաճախ չի յաջողուում արժան մթերքները ձեռք բերել և շատ անգամ էլ չի ճարշողուում: Ճաշարանը ունի իր առանձին յանձնաժողովը բաղկացած 9 հոգուց որոնցից ամեն մինը իւրաքանչիւր օր հերթապահութիւն է հոգուց ուսուցիչների մասին մինը իւրաքանչիւր օր հերթապահութիւն է հոգում ճաշարանում և հսկում ընդհանուր կարգ ու կանոնի վրայ:

ժդ) Հիւանդանոցի հաշիւները քննելու և սիստեմի հետ ծանօթանալու համար Խորհուրդս երկու անդամ հրաւիրել է Վերաստուգիչ Յանձնաժողովովին, բայց յանձնաժողովի բոլոր անդամներն էլ հնարաւորութիւն չեն ունեցել հաւաքուելու:

ժե) «Համբաւաբեր»-ի բաժանորդներից մի մասին թերթը ուղարկուում է ապառիկները ստանալուց յետոյ յոյս կայ, որ կամ դեֆիցիտ չի լինի կամ թէ կլինի փոքր չափով: Դե-

ֆիցիտի լինել կամ չլինելու հարցը կարելի է որոշել միայն տարուայ վերջը:

Համաձայն կանոնադրութեան Խորհուրդը վերաստուգիչ Յանձնաժողովին պէտք է հրաւիրի տարեկան հաշիւները քննելու: Խորհուրդս բացի դրանից տարուայ ընթացքում մի քանի անգամ հրաւիրել է Յանձնաժողովին հիւանդանոցի և ընկ. այլ հաշիւների հետ ծանօթանալու և տարուած սխտեմի մասին իրանց կարծիքն յայտնելու: Ինչ վերաբերում է Յանձնաժողովի անդամների Խորհրդի նիստերին մասնակցելու հարցին, յայտնում ենք, որ առանց Խորհրդի հրաւիրի էլ Յանձնաժողովը ցանկացած դէպքում կարող է ներկայ լինել նիստերին:

Նախագահ Խորհրդի՝

ՍՍ.Մ.ՍՈՆ ՅԱ.ՐՈՒԹԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱՆ

Փոխ-նախագահեր Խորհրդի՝

ԲԺ. ՅՈՂ.ԴԱ.Ն Ս.Դ.Մ.Ս.Ս.ՐԵ.Ա.Ն

Ա.Դ.Է.ԲԱ.Ս.Ն.ԴՐ ՄԵԼԻՔ.Ա.ԶԱ.ՐԵ.Ա.Ն

Խորհրդի անդամներ՝

Կոխ. ՄԱՐԻԱ.Մ ԹՈՒՄԱՆԵՍ.Ն Տիկին ՀԵՂԻՆԵ Ա.Խ.ՍՏԱ.ՄԵՍ.Ն ՍՍ.ՀԱ.Կ Լ.ԽՄԻՑԵՍ.Ն ԿԱՐԱ.ՊԵՏ ԽՈԼ.Ա.ԹԵՍ.Ն ԻՍՍ.ՀԱ.Կ ՅԱ.ՐՈՒԹԵՐԻՆԵՍ.Ն Ա.ԽԵՏԻՍ ՊՈՂ.ՈՍԵՍ.Ն ՄԿՐՏԻՉ ՔԱԼ.Ա.ՆԹ.Ս.ՐԵՍ.Ն
--

Ա.Յ.ՊԱ.Դանձապահ՝

ՍՍ.ՐԳ.Ի.Ս ԽՍ.Բ.ԶԵ.Ա.Ն

Ա.Յ.ՊԱ.Դանձապահ՝

ՅԱ.ԿՈՎ.Բ ՇՈ.ՀՆ.Ս.ԶԱ.ՐԵ.Ա.Ն

ՆԿԱՏՈՒԱԾ ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ

Երես		Տող	Տպուած է	Պէտք է լինի
5	Վերկից	3	125	123
7	Վերկից	11	«Արէկան»	«Անահիտեան»
15	Ներքից	10	Պպրանոցներին	որբանոցներին
15	Ներքից	12	(43 գրագ.)	(2 գրագ.)
99	Վերկից	12	6666 ր 68 կ	Պէտք է տպուած լինի Սրովեան-Նազարեան ֆօնդի դիմաց
17	Վերկից	8		Ճաշաբանի մասնաժողովի անդամների ցուցակում բաց է թողնուած օր. Ե. Տէր-Գրիգորեան, տ. Ե. Ղուլեան, օր. Կ. Ղազարեան, օր. Հ. Մարկոսեան, տ. Ա. Գէորգեան, տ. Ա. Մարգսեան:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0219939

42. 849